JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1861. Zaturdag 24 December. N°. 102.

Hoofd-Bureau. Te *Batavia* bij H. M. VAN DORP; te *Samarang* bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te *Soerabaija* bij LE ROY & Co., te *Pasaroean* bij WEIJERMANS & Co., te *Cheribon* bij BLOK & Co.; te *Tagal* bij Mevr. de Wed. G. M. VAN DORT te *Madioen* bij C. A. VAN DER VOORT; te *Padang* bij H. R. VAN WIJK, Rzn.; te *Amboina* bij A. HARMSEN. te *Makassar* bij M. EEKHOUT & Co. en voor *Nederland* bij J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te Amsterdam.

Prijs per half jaar voor *Batavia* .... *f* 12,50.
» » » » » *Java* .... » 15,—.
» » » » » *Buitenbezittingen* .... » 17,50.
» » » » » *Nederland* .... » 22,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven franco.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentiën is 50 cents voor de Vijf woorden
Bij eerste of meerdere herhaling 25 » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande

Bij deze Courant behooren twee BIJVOEGSELS.

Sluiting der Mail,
op Dingsdag den 31 December.

☛ Uithoofde van het KERSFEEST zal de *Java-Bode* a. s. Dingsdag worden uitgegeven, waarom men beleefdelijk wordt verzocht de Advertentiën te willen inzenden vóór Dingsdag-morgen 12 uur.

H. M. VAN DORP.

ADVERTENTIEN.

Bevallen van eenen ZOON, vrouwe *C. Kleijn, le Conge.*
'S GRAVENHAGE, 24 October 1861. (4378)

Voorspoedig bevallen van een' ZOON, *J. F. Ritter, Loth.*
CHERIBON, 9 December 1861.
Eenige kennisgave. (4374)

Voorspoedig bevallen van een' ZOON, *A. Decleman*, geb. *Tromp*.
BATAVIA, 18 December (4418)

Onze lieveling *Jaqueline Mathilde Augusta*, den 28 Augustus ll. geboren, werd ons heden door den dood ontrukt.

J. SCHIFF.
H. J. SCHIFF.
Wessels.

KARANG-SAMBONG, 13 December 1861. (4380)

Kalm en zacht ontsliep in den morgen van den 13 December om 8 uur, *Carolina, Adriana Frederiks*, Weduwe van *J. P. Pistor*, innig betreurd door

P. VAN OERS.
L. J. VAN OERS.
geb. *Klein.*

(4383)

Tot mijne diepe droefheid overleed heden den 11 December 1861. mijn innig geliefde echtgenoot *Yap Hapnio*, in den ouderdom van 54 jaren, na eene gelukkige echtvereeniging van 36 jaren.

Vrienden en bekenden gelieven deze als eenige kennisgave te beschouwen.

TAN ENG GOAN.
(4371) *Majoor der Chinezen.*

Op Vendutie

Maandag 23 December 1861,

zal zonder reserve tot sluiting van rekening worden verkocht:

200 Vaten KOOLTEER,

bij partij van Vijf en Tien Vaten.

50 stukken VILT.

500 Dozijn GLASWERK,

bestaande uit diverse soorten.

Drink- en Vingerglazen, Karaffen, Groote en kleine Stopflesschen, 95 Dozijn Aardewerk, Kopjes met Schoteltjes, 25 Dozijn Karwatsen, 3 dozijn Pleeten Kandelaars,

Verder zal worden geveild:

150 Realen Zilverwerk, van de beste keur.

2 Gouden Halskbanden met Platen,

enz., enz.

(4429) VAN DEN BIESEN EN MODDERMAN.

VENDUTIE

Maandag 23 December aanstaande,

voor het Commissiehuis van

Van den Biesen & Modderman,

van

Diverse Goederen,

SINGAPORE PLANKEN van diverse dimensiën, KOOLTEER, LIJNOLIE, LIJNWADEN, GLASWERK, KRAMERIJEN. (4390)

VENDUTIE

op Maandag, den 23 December 1861,

wegens vertrek:

voor het woonhuis van den Heer **H. CHEVALLIER**, op ***Tanabang***, naast de Kerkhoflaan, door

J. SPEET,

van eenen netten Inboedel,

bestaande uit:

Een Mahonijhouten AMEUBLEMENT met leder bekleed, een Eikenhouten do., Ebbenhouten Etagères, Ledikanten, Boek- en Kleederkasten, Toilet- en Waschtafels, Fransche en Engelsche Schilderijen, Engelsche Kroon-, Hang- en Tafellampen, Fransche Moderateurlampen, Serviezen en Pleetwerken, Hang- en staande Klokken, Keuken- en Dispensgereedschappen, BLOEMEN in potten.

Eene uitmuntende voor dit klimaat vervaardigde

PIANINO van *Jelmini*.

Verder:

WAGENS en PAARDEN,

waaronder een goeden MYLORD en een span deugdzame WAGENPAARDEN, vijf jaar oud, WAGENTUIGEN. enz., enz. Benevens:

Eene uitgezochte en zeldzame verzameling ***Japansche*** en ***Chineesche Rariteiten***, waaronder een Chineesche Boekenkast en Tafels met Ivoor ingelegd, Japansche Lak- en Bronswerken, Porcelein en Kristal, en diverse schoone en fijn bewerkte Voorwerpen, in Ivoor, Sandelhout en Bamboe, enz., enz.

ZONDAG den 22sten December te voren te bezigtigen (4373)

Op de Vendutie

van Dingsdag den 24 December 1861,

bij

VAN RIET & TER GOUW,

zal alsnog worden verkocht:

700 pd. 2, 3, 5 & 7 DRAADS WITTE LORDING,

zeer geschikt voor Machinerien,

BENEVENS:

6 vaten ieder inhoudende 50 pd.

PUIK PUIK GEZOUTEN SPEK. (4389)

VENDUTIE

op Dingsdag 24 December 1861,

voor het Commissiehuis van

Van Riet & Ter Gouw,

van

Diverse Lijnwaden,

PROVISIEN, DRANKEN, KRAMERIJEN, GLAS- en AARDEWERK, IJZERWAREN, SPIEGELS, VERWWAREN, etc., etc. (4393)

VENDUTIE

op Dingsdag, den 24 December 1861,

wegens verandering van betrekking:

ten huize van den Heer **I. J. J. SNELLEBRAND** ***Koningsplein.*** W. Z. bij de Race-Loods,

van eenen netten Inboedel,

bestaande uit:

Kasten, Stoelen, Banken, Tafels, Ledikanten, Spiegels, Schilderijen, Eng. Lampen, Porcelein- en Glaswerk.

Twee welluidende PIANO'S.

Verder:

goedgedresseerde WAGENPAARDEN, een VIS-à-VIS HANDWAGEN, PALANKIJN en TUIGEN, etc.,

en ten Elf ure:

Het Woonhuis en Erf,

met Bijgebouwen en Stalling voor 20 paarden.

Inmiddels uit de hand te KOOP, te bevragen bij

(4377) GEBR. BEIJNON.

VENDUTIE

Vrijdag 27 December 1861,

Wegens vertrek:

Voor het woonhuis van den Heer **DIELWART**, op PASSER SENIN, naast het huis van den heer **Lück**

door

Van Slooten, Morgan & Co.,

van een netten Inboedel,

Bestaande uit: Spiegels en Schilderijen, Hang- en Tafellampen, Stoelen, Kasten, Canapés, Ledikanten, Tafels Porcelein-, Glas- en Aardewerk, Provisien.

een welluidend DRAAIORGEL,

spelende 36 airs.

Matten Martevanen, Keukengereedschappen. Voorts nog, een zoo goed als nieuwe MIJLORD, een DENDIE, drie Spannen Goedgedresseerde WAGENPAARDEN, ENGELSCHE TUIGEN, etc. (4409)

DE VERKOOP

van de $2/_{12}$ in de Tabaks-Onderneming BLITAR (Residentie Kedirie)

is thans definitivelijk bepaald

OP 15 APRIL 1862,

binnen Amsterdam in de Brakke grond in de Nes, des middags ten 12 ure,

ten overstaan van den Notaris Th. H. OLDENBOOM, gevestigd te Amsterdam.

De $2/_{12}$ zullen eerst ieder afzonderlijk en daarna gecombineerd in veiling worden gebragt.

De kaart der Onderneming, Exploitatie-Staten, Veilingsvoorwaarden, enz. liggen bij tijds ter visie ten kantore van genoemden Notaris, op de Prinsengracht over de Kruisstraat, terwijl bovendien inlichtingen gegeven zullen worden bij de Notarissen HARTEVELD en Mr. Th. A. KLINKHAMER te *Soerabaija*, Mr. R. V. HEILIGER te *Batavia* en C. D. OOSTERHOUT te *Samarang*. (4425)

PHOTOGRAPHISCH ATELIER

RIJSWIJK.

VAN

WALTER WOODBURY.

Dagelijks geopend van half acht tot 10 uur.

(4351)

v. Walchren & v. Dorp,

HANDEL-, TOKO- EN COMMISSIEHUIS.

ROODE BORDEAUX WIJNEN op fust en in kisten afgetapt.
Fijne Roode en Witte BORDEAUX WIJNEN.
BOURGOGNE WIJNEN.
Fijne en Ordinaire RHIJN- en MOESELWIJNEN.
Roode PORTWIJN op fust en op flesschen.
Witte Idem op flesschen.
Fijne en Ordinaire MADEIRA en TENERIFFE WIJNEN op fust en op flesschen.
Prima en Ordinaire CHAMPAGNE WIJNEN.
Holl. BIER, Eng. BIER, Bayersch BIER } in soorten, op fust en op flesschen.
Fijne en Ordinaire Fransche COGNAC op fust en op flesschen.
Bessen GENEVER; Genever A.V.H. en andere goede merken.
Onvervalscht SELTERSWATER.
Hollandsche, Fransche, Engelsche, Duitsche } PROVISIEN in BLIK, enz.
GESLAGT in flesschen en vaatjes.
Gezouten RUNDVLEESCH in vaatjes.
Gerookte OSSENMUISJES en SAUCIJS DE BOULOGNE in blik.
Gerookt VLEESCH en HAMMEN.
Diverse soorten KAZEN.
Diverse merken BOTER.
MANDARIJN GEMBER.
KOEK, BANKET, SUIKERWERK en GEDROOGDE VRUGTEN.
Poeder- en andere CHOCOLAAD, JAMS, MOSTARD, ZUREN, GENUAOLIE, AZIJN, etc.
SPIEGELS en SCHILDERIJEN.
Eng. HANG-, TAFEL-, MUUR- en KANTOORLAMPEN.
PORCELEIN-, GLAS- en AARDEWERK.
TAFEL- en RIJTUIGKAARSEN.
TAFELGOED in stellen, HANDDOEKGOED, DAMAST, TAFELKLEEDEN, TOILINET in soorten.
Divers PLEETWERK.
Berlijnsch-zilveren LEPELS en VORKEN in stellen.
Eng. TAFELMESSEN in stellen.
Manila- en Havana SIGAREN in soorten.
BIJOUTERIEN, PARFUMERIEN en GALANTERIEN.
(4408)

COMMISSIEHUIS
van
J. SPEET.

Bij den ondergeteekende zijn steeds voorhanden
Fraaije Nieuwe
TENTWAGENS,
Mylords, Handwagentjes,
BENDIE'S, PALANQUINS,
alles tegen zeer matige PRIJZEN.
(4352) J. SPEET.

C. P. MüLLER,

Sluisbrug, tegenover de toko A. PONS en Co.

Voor het stemmen van eene Pianino 3 snaren, *f* 10.—
» » » » » » 2 » » 8.—
» » » » » Piano » 6.—

Abonnement.

Voor het stemmen van eene Pianino 3 snaren, *f* 6.—
» » » » » » 2 » » 5.—
» » » » » Piano » 5.—

Het instrument wordt na eenigen tijd overgestemd.
Hij recommandeert zich verder in het HOROLOGIE-MAKEN en reguleeren van PENDULES. (4326)

Puike MANILLAS No. 2.
(4436) ZEEHANDELAAR & Co.

VERKOOPHUIS.

Ontvangen:
Een factuur prachtige
Zilveren Etagère Voorwerpen en Kinder Speelgoed,
in alle mogelijke modellen, zeer geschikt voor
Kermis Cadeaux,
Benevens:
Isoloirs voor Pianos.
(4427) W. S. VAN HOGEZAND, Sr.

N. PASCAL, *Batavia.*

A l'honneur de prévenir le public qu'il vient de recevoir directement de Paris, reçu par la malle dernière un grand et joli assortiment de

CHAUSSURES,

Pour dames, Messieurs et Enfants.
BRODEQUINS en Chevreau cloqués vernis et Elastiques.
Souliers vernis escarpins POUR BAL. Bottines à la CRACOVIENNE noire, Souliers CHEVREAU doré, ronds et bouclés, Souliers en Satin noir, SOIE, garnis AVEC DES PERLES. Avec TALONS ou sans TALONS.
Bottines à la CRACOVIENNE pour demoiselles.
Souliers Chevreau doré id.
» vernis avec des noeuds id.
Bottines en vernis pour garçons, etc., etc. (4396)

J. H. KROM,

recommandeert zich voor het geven van
Muzijk- en Zanglessen,
alsmede voor het
Pianostemmen.
(4410) HOTEL DES INDES 31.

VERKOOPHUIS.

Wederom ontvangen:
PRACHTIGE MODERATEUR LAMPEN,
Transparente Albaste Hangstolpen,
Dito Nachtlampjes en Theestoofjes,
Een groot assortiment
Present en Bouillon Koppen,
TOONEEL- EN NACHTKIJKERS,
Amerikaansche Klokken,
PORCELEINEN SERVIESEN,
Effen en met Gouden randen,
Kristallen Glazen in Stellen,
Eau de Cologne H.S.,
en alle soorten van
PARFUMERIEN
van de *Société Hygiénique* en *van Piver,*
Delicieuse **Rhijn-** en andere **Wijnen** en **Likeuren,**
benevens HEEREN en DAMES
Reisnecessaires, Scheerétuis en Cassettes,
alsmede:
Amerikaansche Kinderwagens.
(4428) W. S. VAN HOGEZAND, Sr.

CHRISTMAS-CAKE.

Op bestelling bij
(4416) LEROUX en Co.

VERKOOPHUIS.

Ter gelegenheid van het **KERSFEEST** zal aldaar de avonden van ***Maandag*** den 23sten en ***Dingsdag*** den 24sten dezer
Eene rijk versierde
KERSBOOM
ten toon gesteld zijn.
(4426) W. S. VAN HOGEZAND, Sr.

Prachtige Etagère FLACONS,
» Fransche WAAIJERS.
(4435) ZEEHANDELAAR & Co.

Op nieuw ontvangen:

Versche Zoetemelksche Kaas,
» Hammen,
» Boter *van der Leeuw.*
Bij
(4424) ZEEHANDELAAR & Co.

Per *Ceylon*, dezer dagen van BOSTON ontvangen:
Versch Amerikaansch Meel,
in Vaten en ook in $^1/_1$ en $^1/_2$ trommels,
bij
(4386) WINSSER, DE LANGE en Co.

HOTEL SOERAKARTA.

De ondergeteekende heeft de eer HH. reizigers kennis te geven, dat hij sedert 1 December zijn HOTEL alhier heeft geopend, en beveelt hetzelve bijzonder aan, door de aangename ligging in het schoonste gedeelte der Hoofdplaats, zijnde hetzelve vroeger bewoond geweest door den WelEdel Gestr. Heer NOLTEN.
Teveus geeft hij de verzekering al het mogelijke te zullen aauwenden, om het verblijf aangenaam te maken.
H. W. VAN VUURDEN.
SOERAKARTA, den 1sten December 1861. (4375)

De Ondergeteekende
de Wagenverhuurderij,
Wagenmakerij en Smidswinkel
van den Heer **T. S. IHNEN**, op ***Petodjo,***
overgenomen hebbende, neemt de vrijheid zich bij het publiek aantebevelen, belovende voor goede Wagens en Paarden te zullen zorg dragen, zijnde bij hem verkrijgbaar alle soorten van Wagens van *f* 7.— *f* 5.— en *f* 3.50, alsmede Handwagens.
Kunnende tevens bij hem Paarden beslagen worden.
(4355) R. C. VETTER.

Ontvangen:

bij ZEEHANDELAAR & Co.,
Prachtige Schrijfportefeuilles,
Isoloirs voor Pianos,
Kantoor Blakers,
» Water Fonteintjes,
Reis Nécessaires, enz., enz. (4425)

Bij akte verleden voor den ondergeteekende op dato heden, is nadat vooraf de tusschen NICOLAAS VAN RIET en ANTONI WIJNVELDT, kooplieden te Batavia, onder de firma VAN RIET & TER GOUW, bestaande Vennootschap van koophandel, te rekenen met primo Januarij 1862 was ontbonden, aangegaan eene vennootschap van koophandel meer speciaal tot het drijven van
Toko- en Commissiehandel
onder de firma:
VAN RIET & WIJNVELDT.
De Vennootschap is aangegaan voor den tijd van **twee jaren**, eenen aanvang nemende 1 Januarij 1862, doch zal, wanneer geen der vennoten minstens zes maanden vóór het verstrijken van dien termijn kennis geeft van zijn voornemen om de vennootschap te ontbinden, voortloopen tot ultimo December 1865.
Elk der vennoten heeft de teekening der firma, behalve voor het opnemen van gelden waarvoor de teekening der beide vennoten zal worden vereischt; ook zullen de vennooten zich niet kunnen noch de firma als borg ten behoeve van derden kunnen verbinden.
De t. w. Notaris,
HEIJLIGER.
BATAVIA, 16 December 1861. (4379)

PARAPATTAN WEEZEN-GESTICHT.

Wordt gevraagd:

EEN EERSTE ONDERWIJZER,
geëxamineerd in den derden rang op eene maandelijksche bezoldiging van minstens ***Twee-Honderd Guldens,*** en met bepaling, dat men zich aan de dienst van het Gesticht voor een tijdvak van vijf jaren moet verbinden.
Nadere informatien te bekomen bij den Vice-President der Directie, den WelEdG. Heer Mr. T. H. DER KINDEREN.
Gegadigden gelieven zich vóór 31 December e. k. onder overlegging van bewijsstukken franco te adresseren aan
Het Lid, tevens Secretaris der Directie,
(4397) H. SCHRÖDER VISSER.

Take notice!

Any person wishing copies of portraits taken during the past year by W. Woodbury must apply before the 31st December as all negatives (unless registered) taken up to that date will be destroyed.
WALTER WOODBURY.
RIJSWIJK, Dec. 1861. (4354)

Lees hier!

Personen die afdrukken van Portretten wenschen te bezitten, gedurende dit jaar door W. Woodbury vervaardigd, worden verzocht daarvan vóór 31 Dec. e.k. kennis te geven, daar bij gebreke van dien alle negatieve beelden worden uitgewischt.
WALTER WOODBURY.
BATAVIA, Dec. 1861. (4353)

NOTICE.

The second ANNUAL GENERAL MEETING of British Residents in Batavia (prescribed by act of parliament) will be held at the office of this Consulate on
Tuesday the 24th instant at 2 o'clock p.m.
JAMES McLACHLAN.
H. B. M. Acting Consul.
British CONSULATE.
BATAVIA, 16 Dec. 1861. (4389)

De Ondergeteekende met de ***volgende mail*** naar ***Europa*** vertrekkende, verzoekt zijne KREDITEUREN hunne vorderingen ***vóór*** den 27 dezer in te dienen, ten kantore van ***Reynst & Vinju.***
A. J. W. VAN DELDEN.
BATAVIA, den 21 *December* 1861. (4417)

Voor het land ***TJOMAS*** bij ***Buitenzorg, wordt gevraagd:***
een Europesche OPZIENER,
bekend met de **Koffijkultuur.**
Gegadigden gelieven zich met franco brieven of in persoon, te wenden aan den Administrateur op genoemd land.
TJOMAS, 16 December 1861. (4372)

WAARSCHUWING.

De ondergeteekende, de reis herwaarts volbragt hebbende per het Ned. Barkschip ***Zeelimph***, Kapt. ***J. T. Grandt van Roggen***, neemt de vrijheid, ook namens verscheidene zijner medepassagiers, repatrierende personen uit te noodigen, zich in hun eigen belang bij hem te vervoegen, alvorens passage met dien bodem te bespreken.
BATAVIA, 21 December 1861.
(4414) J. OBDAM.

By permission of the Resident of Batavia.

Recuced Prices !!

First Class *f* 2,—. Second Class *f* 1,—.
Third Class *f* —,50.

Positively the last Representations.

Saturday evening 21st. December
and
every evening next week.

Dengen permissie Toean Resident.

Toeroen Harga !!

Tampat No. 1 *f* 2,—. Tampat No. 2 *f* 1,—.
Tampat No. 3 *f* —,50.

Hari Saptoe tanggal 21 December
dan
Lain Dominggo saban-saban sore,
betoel pengabissan permainan. (4433)

Een Molenaar, bekend met alle werkzaamheden, wenscht geplaatst te worden op eene Rijstpelmolen of landelijke onderneming.

Adres Lett. C. post restant Cheribon. *Brieven franco.*
(4398)

Debiteuren en Crediteuren in den boedel van wijlen den Heer **Paulus Andreas**, worden verzocht binnen drie maanden betaling of aangifte te doen aan de testamentaire Executeuren

Samarang, 13 Dec. 1861.
WED. J. C. ANDREAS, *Kessler*
K. F. E. ANDREAS.
HERMAN SCHALLIG.
(4376) S. SERLÉ.

Debiteuren en Crediteuren aan den boedel van wijlen ***Carolina, Adriana, Fredriks***, Weduwe van ***J. P. Pistor***, worden verzocht, om binnen den tijd van 3 maanden geteekend van heden aangifte of betaling te doen aan

den Executeur Testamentaire
P. VAN OERS.

BATAVIA, 18 December 1861. (4384)

Aan eene School te **Batavia**, verlangt men

eene Secondante,

die lust en geschiktheid bezit, om in eene laagste klasse werkzaam te zijn.

Franco brieven onder Letter M. bij de Boekhandelaren
(4432) LANGE & Co.

Eene **JUFVROUW**, geëxamineerd in de Holl., Fransche, Engelsche en Hoogduitsche talen en verdere vakken en tevens onderwijs gevende in teekenen en Muzijk, zoekt eene plaatsing als

GOUVERNANTE.

Men adressere zich met franco brieven onder letter **W.** aan den Heer H. M. VAN DORP *te Batavia.* (4382)

TE KOOP of TE HUUR

Een **HUIS** in Gang Secretarie.
Te bevragen bij
(4370) L. PLATON & Co.

TE KOOP EEN CAROUSSEL, zeer geschikt voor eene School of dergelijke Inrigting.

Te bezigtigen achter de Societeit Concordia.
(4431) A. THIEBAULT

Te Koop gevraagd:

EEN GOED

BILLARD,

Compleet.

Opgave van Prijs en Conditiën aan
(4422) P. NOëL. qq.

Te Koop:

EEN SPAN SYDNEY PAARDEN,

Te bevragen bij
(4336) R. C. VETTER.
Petodjo.

KAMERS DISPONIBEL,

BIJ

Mevrouw DE LOOPER,

(4369) **hoek Secretarielaan.**

TE KOOP:

EEN REISWAGEN,

op 36 scharnieren.

Te bevragen bij
(4337) R. C. VETTER.
Petodjo.

TE KOOP

tot billijken prijs,

HET HUIS

op

Kebon Sirih,

thans bewoond door den Heer J. F. VAN LEEUWEN, naast den Schout-bij-Nacht.
(4387) DUMMLER en Co.

TE HUUR OF TE KOOP

Het HUIS op RIJSWIJK, geoccupeerd door de firma S. B. van Kleeff en Co.
(4413) Adres bij den Eigenaar.

Te Huur een HUIS,

in de ***Berendrechtslaan***, vroeger bewoond door den Heer VAN HOGEZAND, huurprijs ***f* 125,—.**
Adres Java-hotel. (4385)

TE HUUR Een Huis

op **PETAMBOERAN**, boven ***Tanabang***, laatst bewoond door Mevrouw de Wed. ***Coert.***

Adres:
(4419) Bureau JAVA-BODE.

The Mercantile Fire Insurance Company.

Kapitaal groot 2,000,000 pond Sterling.

DIRECTEUREN.

Voorzitter de Heer *John White Cater*, van de Firma W. Cater, Sons en Co.
2e » » *Charles Morrison*, van de Firma Morrisson, Dillon en Co.
de Heer *Auselino de Aurayave*, van de Firma A. D. Aurayave en Co.
» *Alexander Henry Campbell*, van de Firma Finlay, Campbell en Co.
» *Philip Chas Covan*, van de Firma Covan, Lubbock en Co.
» *Edw. Cohen*, van de Firma Drake, Kleinwort en Cohen.
» *Jas Du Buisson*, van de Firma Henckell, Du Buisson en Co.
» *Pascoe Du Pre Grenfell*, van de Firma Pascoe Grenfell en Sons.
» *Aldolphus Klockmann*, van de Firma Klockmann en Fesser.
» *Junius Spencer Morgan*, van de Firma George Peabody en Co.
» *John Mollest*, in Austin Friars Passage.
» *George Garden Nicol*, 2de Voorzitter van de Chartered Mercantile Bank of India, London and China.
» *Peter P. Ralli*, van de Firma Ralli Brothers.
» *John Henry William Schröder*, van de Firma J. H. Schröder en Co.
» *Robert Smith*, van de Firma Robert Smith en Co.
» *Frederic Somes*, van de Firma Somes, Mullens en Co.
» *Georg Young*, van de Firma Begbie, Young en Co.
(met magtiging het getal Directeuren te vermeerderen).

BESTUURDERS:

De Heer *George Henry Whyling.*

AUDITEURS:

De Heer *William Ferguson*, van de Firma Robert Benson en Co.
» *Charles Richard Harford Junr.*, Lloyds.

KASHOUDERS:

De Heeren *Glyn, Mills en Co.*, Lombardstreet.

PROCUREURS:

De Heeren *Bircham, Dalrample en Drake*, 46 Parliamentstreet, Westminster.

De Directeuren hebben het genoegen bekend te maken, dat zij thans bereid zijn assurantie te sluiten op alle soorten van risico's in het Vereenigde Koningrijk.

De Premien zullen in alle gevallen zoo laag mogelijk gesteld, en geregeld worden met zorgvuldige inachtneming van den voorgestelden risico. De Maatschappij staat den verassureerden alle voordeelen toe van verbeteringen op het verassureerde gebouw gedaan.

De Maatschappij zal zich steeds onderscheiden door hare vaardigheid en mildheid in de betaling van schaden.

Het gewigt van het onderwerp van assurantie thans beter begrepen en gewaardeerd wordende, zoo is het noodzakelijk dat iedere Maatschappij, welke op zich neemt het verlies door Brand veroorzaakt terug te geven, in staat zij haar vermogen om zulks te kunnen doen, aan te toonen.

Als bewijs van de soliditeit van de **Mercantile Fire Insurance Company** wordt aangeteekend dat haar Kapitaal is:

Twee Millioen Ponden Sterling,

en dat het Kapitaal, reeds betaald en nigelegd, bedraagt

Twee Honderd Duizend Ponden Sterling.

De Ondergeteekenden, zijn benoemd tot Agenten op Java van bovengenoemde Maatschappij; deelen bij deze mede, dat zij bereid zijn om Polissen van Assurantie te verleenen op **Pakhuizen, Goederen en Woonhuizen** met **Ameublement** gelegen in de hoofdsteden of nabij dezelve.
(4454) THE BORNEO COMPANY LIMITED.

TE HUUR HET HUIS,

bewoond door de Heer Spangenberg, BATOETOELIES.
(4399) VOERMANS.

TE HUUR Een HUIS,

in de Berendrechtslaan, thans bewoond door den WelEd. Gestr. Heer VALKENAAR.
(4430) A. THIEBAULT.

Machinerien.

De Ondergeteekenden, ***Agenten op Java***, van de Heeren

FAWCETT, PRESTON & Co.,

Ingenieurs te Liverpool,
zijn bereid bestellingen aan te nemen op

SUIKER-
en
Rijstpelmolens,
CENTRIFUGES,
Stoommachines, zoowel voor het land als voor schepen, **Gas-Toestellen, Zaagmachines, Arak-distilleer Toestellen, IJzeren Praauwen,**

SUIKER PANNEN,

in alle dimensiën,
en alle andere soorten van

Machinerien.

Voor nadere informatiën gelieve men zich te vervoegen bij
(4406) MORGAN, MELBOURN & Co.

Machinerien.

De Ondergeteekenden, Agenten op Java van de Heeren

H. O. ROBINSON & Co.

Ingenieurs te Londen,
hebben de eer te berigten aan Heeren SUIKER-FABRIEKANTEN en verdere belanghebbenden, dat door hen verwacht wordt per

Engelsch Schip ROSELLA,

EEN PATENT

STOOM-SUIKERMOLEN,

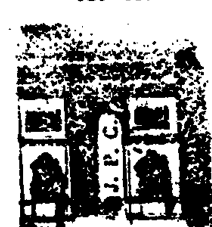
met cilinders van 24×48 Engelsche duimen,

waarvan specificatie en teekening bij de Ondergeteekenden ter inzage liggen, alwaar nadere inlichtingen te bekomen zijn.

De Heeren **H. O. ROBINSON & Co.** hun Etablissement eene groote uitbreiding gegeven hebbende, zoodat zij in staat zijn aan de voortdurend alom vermeerderende aanvragen van hunne MACHINERIEN te voldoen, kunnen thans iedere order, waarmede men hen zal willen begunstigen, met den meesten spoed ten uitvoer brengen, terwijl de Ondergeteekenden gereed zijn alle orders aan te nemen op

STOOM- en WATER-SUIKERRIETMOLENS, WATERWIELEN, VACUUMPANNEN, STOOMWERKTUIGEN, CENTRIFUGAAL MACHINES, RIJST- en OLIE-MOLENS, enz., enz., en op aanvrage specificatien en prijs opgaven kunnen verschaffen.
(4407) MACLAINE, WATSON & Co.

PILLEN CAUVIN.

Geen enkel Geneesmiddel is krachtiger om verstoppingen weg te nemen, die de zoo beduidige oorzaken zijn van de ongesteldheden der vrouwen en van ieder die een zittend leven leiden moet.

Daar zij vooral uitstekende diensten bewijzen bij verkoudheden, aandoeningen der luchtorgen der longen, gal, enz. en bij outstekingen en koorst, zijn zij vooral bij dit gure weer aan te prijzen.

Thans verkrijgbaar te Samarang bij F. H. PRINGIERS, te Soerabaija bij DE STURLER en FAGNOTTI, Poerwakarta bij A. BEDIER en bij de Hoofddepôt-houders voor den geheelen Indischen Archipel.

(In het groot à Contant rabat).
(4366) GEBRS. BE[illegible]

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY.

Eene enkele lijst van geneesmiddelen, die in de dagelijksche praktijk gebruikt worden, zou een boekdeel beslaan; de heer Majendie, de grootste heelmeester en scheikundige, verklaart echter, dat geen enkel dezer geneesmiddelen als een zeker middel kan aangemerkt worden: Daarentegen is het algemeen bekend, dat door de Holloway's pillen van de tien ziekten gevallen wel negen genezen worden, en meestal gevallen waarop de geheele geneeskunde al uitgeput is en wel te vergeefs. Dit blijkt uit de menigvuldige attesten van alle natien Alle gezwellen en verzweringen, alle aandoeningen der maag, ingewanden en van den lever geven toe aan den invloed van dit verzuiverend middel, dit is buiten tegenspraak.

Doosjes Pillen à f 1.— f 3.— f 5.—.
Potjes zalf à f 1.— f 3.— f 5.—.

Te Batavia	bij S. B. van Kleeff & Co.
» Banjoemaas	» M. S. Cheriman
» Soeracarta	» W. Veldman.
» Djocjocarta	» Buijn & Co.
» Salatiga	» F. Kruthoffer.
» Tagal	» Wed. Dort.
» Cheribon	» W. Galistan.
» Cheribon	» M. Blok en Co.
» Samarang	» H. L. Lijon en Co.

de Groot, Kolff & Co. en de hoofd agenten Soesman & Co. (4400)

JAVA-BODE

HH. Inteekenaren op bovengenoemd Blad, die geneigd zijn met hun abonnement voor het **Eerste half jaar 1862** voort te gaan, worden beleefd verzocht, hiervan zoo spoedig mogelijk aan den Ondergeteekende kennis te geven, en hem de gelden daarvoor *franco* toe te zenden.

Prijs voor het Eerste halfjaar:

voor **Batavia**	f 12,50
„ **Java**	„ 15,—
„ **de Buitenbezittingen**	„ 17,50
„ **Nederland**	„ 22,50

MAIL-EDITIE.

Per Jaargang:

Voor BATAVIA. . . . . . f 20,—
Buiten » zoo wel voor NEDERLAND. » 25,—
Brieven *franco* aan den *Administrateur*,

H. M. VAN DORP.

Ingevolge bekendmaking van den Directeur van Financiën dd. 4 Mei 1861, kan men bij de Hoofden van gewestelijke besturen Wissels en Stortings-Bewijzen erlangen ter overmaking van Gelden, dan wel afdragen aan de navolgende Heeren: **Blok & Co.** te Cheribon; Mevrouw de Weduwe **G. H. Dort** te Tagal; **de Groot, Kolff & Co.** en **G. C. T. van Dorp** te Samarang; **Le Roy & Co.** te Soerabaija; **Weijermans & Co.** te Pasoeroean; **C. A. van der Voort**, te Madioen; **H. R. van Wijk, Rzn.** te Padang, **Eekhout & Co.** te Makasser, **Harmsen**, te Amboina en voor de niet genoemde Buiten-bezittingen bij de Agenten der schepen van den Heer **W. Cores de Vries**. (4358)

Bij den Boekhandelaar H. M. VAN DORP, is van de Pers gekomen:

HANDLEIDING TOT DE KENNIS VAN, BENEVENS HET SCHIETEN UIT GETROKKEN WAPENS IN HET ALGEMEEN, TOEGEPAST OP HET INDISCH TIRAILLEURGEWEER,

DOOR

J. H. BRUYN, *Kapitein der Infanterie,*

Uitgegeven met toestemming van het Militair Departement,

Met 4 Platen f 5,—. Franco per Post f 6,—.

Mede verkrijgbaar bij alle Boekhandelaren op Java en de Buitenbezittingen. (4308)

Plutus-Almanak 1862,

Prijs opgeplakt f 2,—.

Te bekomen bij den Boekhandelaar

H. M. VAN DORP,
te Batavia.

(4360)

SCHILDERIJ-LIJSTEN

Vergulde, Bruin, Zwart en geel hout, in alle dimensien PASSE-PARTOUT, CARTES de VISITES, Lijstjes voor Photographien, etc.

wederom in groote verscheidenheid te bekomen bij

(4405) H. M. VAN DORP.

Voorhanden bij H. M. VAN DORP, te *Batavia*:

Agenda voor 1862. . . . f 5,—
Zak-Almanak voor huishoudelijk gebruik. . . . . . „ 1,50
Kantoor-Almanak voor 1862, opgeplakt en onopgeplakt.

Mede verkrijgbaar te **Cheribon** bij M. BLOK EN Co., en te **Tagal** bij Mevr. de Wed. DORT.

(4361)

Ontvangen eene volledige verzameling van de

Etudes de Julien,

à deux teints en gekleurd, los en in Lijsten.

(4420) H. M. VAN DORP.

Teekenvoorbeelden,

in groote verscheidenheid, alsmede TEEKENBEHOEFTEN, VERWDOOZEN, Losse VERWEN, etc., etc.

(4421) H. M. VAN DORP.

Gelithographeerde

VISITE KAARTJES.

Bij

(4364) H. M. VAN DORP.

Op nieuw ontvangen:

Camille Schubert, Quadrille des Lanciers. *Prijs* f 2.—

(4359) H. M. VAN DORP.

LOTEN

voor de Nieuwe

246e Nederlandsche STAATS-LOTERIJ.

Collecteur Mr. C. A. DE VASSY, te *Leijden*,

zijn van heden af te bekomen:

1 HEEL LOT	ad f **100**—
1 HALF »	» **50**—
1 VIJFDE »	» **20**—

te Batavia, bij G. KOLFF & Co,
te Samarang, bij DE GROOT, KOLFF & Co.

(4404)

1862.

Bij G. KOLFF EN Co., te *Batavia* ontvangen:

ZAK AGENDA'S met WASCHBOEKJES voor Koopmans- en huishoudelijke aanteekeningen . . . . f 2,—.
INDISCHE KANTOOR-ALMANAKKEN met de gewone en Javaansche Tijdrekening f 1.—,
ALMANAKKEN met DAMES-GRAVURES f 1.

(4362)

SCHILDERIJ-LIJSTEN

VERGULDE- en PALISSANDER-HOUT (waaronder effen zwart met Gouden bies).
PASSE-PARTOUTS voor PHOTOGRAFIEN, wederom ontvangen en op alle dimensien met glas voorzien.
Te bekomen bij

(4363) G. KOLFF & Co.

Nieuwjaars-Visite-Kaartjes

gelithografieerd op effen glacé of georneerd carton, verkrijgbaar bij

(4365) G. KOLFF EN Co.

Het VERTREK van de

STOOMBOOT OENARANG.

naar

Samarang en Soerabaija,

is UITGESTELD van den **20sten** op Donderdag den **26sten** dezer.

Nadere informatiën bij

de Agenten,

(4402) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

Stoomvaart in den Indischen Archipel.

Het vertrek der Stoomschepen in iedere maand gedurende het jaar 1861, is geregeld als volgt:

VAN BATAVIA.

naar MUNTOK, RIOUW en SINGAPORE, den 1sten en 15den.
naar SAMARANG en SOERABAIJA, den 7den, 15den, 22sten en 29sten.
naar BILLITON, PONTIANAK en SINGKAWANG, den 8sten.
naar BENKOELEN en PADANG, den 23sten.

VAN SOERABAIJA.

naar MAKASSAR, TIMOR-KOEPANG, DELHI en de MOLUKKEN, den 13den.
naar BAWEAN en BANJERMAS-ING, den 27sten.

Nadere inlichtingen te bekomen bij

W. CORES DE VRIES, te *Batavia* en te *Soerabaija*.
B. KOPERSMIT & Co., te *Samarang*.

(4401)

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het snelzeilend Nederlandsch Fregatschip

„ZAANSTROOM,"

Kapitein R. L. SCHAAP,

groot 324 gemeten Lasten.

Deze bodem heeft uitmuntende inrigtingen voor Passagiers en voert een geëxamineerd Geneesheer.

Het vertrek zal van hier plaats hebben vermoedelijk tegen medio Januarij.

Nadere informatiën te bekomen bij den Gezagvoerder te Cheribon en alhier bij

de Agenten

(4391) SCHIMMELPENNINCK & Co.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het gunstig bekende Nederlandsche Schip

Petronella Catharina,

Kapitein C. H. VAN DER VEEN.

thans liggende ter reede van **Samarang**, om met het einde van Januarij 1862, van hier naar **Nederland** te vertrekken.

Het schip is voorzien van ruime en luchtige hutten en voert eenen bekwamen **Geneesheer**.

Nadere informatiën bij de Heeren VAN DEN BROEK en VEECKENS te Samarang of alhier bij

de Agenten

(4413) C. BAHRE & G. KINDER.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het snelzeilend nieuw gebouwd Nederl. Barkschip

BATAVIA,

Kapitein J. J. PRANGE,

worde deze gunstige gelegenheid bijzonder aan repatriërende familiën aanbevolen.

Het schip zal tegen het einde van Januarij via **Cheribon** en **Indramaijoe**, direct naar **Amsterdam** vertrekken.

Informatiën te bekomen bij den Gezagvoerder te Cheribon en alhier bij

de Agenten,

(4412) G. BUIJN & Co.

Vracht en Passage naar CHERIBON

met het Ned. Barkschip

„BATAVIA",

Kapitein J. J. PRANGE,

om in het begin der volgende week te vertrekken.

Adres bij

de Agenten,

(4411) G. BUIJN & Co.

EERSTE BIJVOEGSEL

BIJ DEN

JAVA-BODE

van Zaturdag, 21 December 1861, N°. 102.

INGEZONDEN.

J. C. Baud een bondgenoot der Liberalen.

Mijnheer de Redakteur!

Onlangs kwamen mij in handen eenige der laatste nommers van de „*Nederlandsch-Indië*" waarin voorkomt „Eene stem uit het Oosten over het kultuurstelsel." De schrijver van dat stuk tracht daarin o. a. op eene vergoelijkende wijze te doen uitkomen hoe iemand als de Baron Baud tot de inconsequentie vervallen kan van in de vergadering der Staten-Generaal op den 21 Julij 1854 die woorden te spreken, welke sedert door de liberalen *usque ad nauseam* zijn herhaald. De poging is ongetwijfeld welgemeend, edoch Mijnheer de Redakteur, de heer Baud heeft zijne geloofsbegrippen van het stelsel naar hetwelk Indië moet bestuurd worden doen drukken in bewoordingen zoo duidelijk en krachtig dat, in mijn nederig oordeel, aan eene in den loop van slechts weinige jaren daarna plaats gehad hebbende conversie, niet te denken is, zonder dat de *neophiet* de aanleiding tot zijne nieuwe begrippen even openlijk heeft uiteengezet, opdat wij over de waarde zijner bekeering kunnen oordeelen.

Heeft de Heer Baud zulks gedaan?

Ik geloof neen! doch zou gaarne door middel van UEd. veel gelezen blad de liberalen uitnoodigen om optegeven wat zij van de aanleiding tot de bekeering van wijlen den geachten oud-Minister weten, opdat althans een van beide partijen hem moge blijven aankleven, een hem late varen — opdat liberalen en behouders elkander niet langer bestrijden met de woorden van een en denzelfden staatsman die in de waardering van de tegenpartij krachteloos zijn.

Vergun mij de woorden van den Heer Baud, als voorkomende in zijne brochure getiteld „Het ontslag van J. D. Kruseman nader toegelicht" hier zonder verandering overtenemen:

„Wanneer men in Nederlandsch-Indië, en in het bijzonder „op Java, het productief vermogen des lands, in weinige ja„ren, op hoog bevel, ziet vertiendubbelen; — wanneer men, „in datzelfde tijdvak, talrijke vestingen uit het niet ziet verrij„zen, als gewrochten van den verpligten arbeid der inboorlin„gen; — wanneer, bij die gedwongen krachtsontwikkeling, de „rust ongestoord blijft, in weerwil dat de eerste levensbenoef„ten in prijs zijn verdubbeld, en dat misgewas op misgewas „de hoop des landmans heeft verijdeld; — dan is het tast„baar, waarom de leer van *gehoorzaamheid en onderwerping*, „waarvan dit alles de bewonderenswaardige vruchten zijn, door „de Nederlandsche Regering op hoogen prijs wordt gesteld. „Let men daarbij, dat met die leer het *batig slot*, het kul„tuurstelsel, onze Oost-Indische koopvaardijvloot, en onze „markt van koloniale waren staan of vallen, dan zal men het „niet overdreven vinden, dat ik die leer een *levensbeginsel* „noem. — Volkomen rationeel is het dan ook, dat de Rege„ring als eene volstrekte voorwaarde stelt, dat de Europesche „ambtenaren, die zij als werktuigen bezigt, en de Europesche „ingezetenen wien zij het verblijf vergunt, aan die inheemsche „bevolking het voorbeeld van die gehoorzaamheid en onder„werping zullen geven, welke dat bestuur van haar verlangt. „De leer van *gehoorzaamheid en onderwerping aan de bevelen* „*zijner meerderen* bekleedt, wel is waar, de eerste plaats in „den Javaanschen *kadat;* zij is den Javaan, wel is waar, als „met de moedermelk ingegeven; maar wanneer hij bespeurt, „dat de bevoorregte kaste der Europeanen, welke die leer, in „haar belang, zoo meesterlijk weet te benuttigen, zich daar„aan zelve niet houdt, maar ze openlijk verguist, dan zal zijn „geloof aan de verbindelijkheid dier leer van lieverlede ver„minderen en eindelijk geheel ophouden."

„Hieruit volgt, dat al wat zweemt naar verzet tegen de „bevelen der Regering of naar openlijke gisping van hare da„den; met één woord, dat de zoogenaamde *oppositie* niet kan „noch moet worden geduld in Nederlandsch-Indië. Zij is daar „niet, wat zij in constitutionele Staten kan zijn, een heilza„me wekker, waardoor de waakzaamheid der bewindslieden „wordt levendig gehouden. Zij is in Nederlandsch-Indië eene „even berispelijke als gevaarlijke aanranding van de bestaande „orde van zaken. De Minister of Landvoogd, die zulk eene „anomalie niet krachtig bedwingt, kent zijne pligten niet en „is geen verder vertrouwen waardig."

Ik verbeeld mij, Mijnheer de Redakteur, schoon met onderwerping aan UEd. beter oordeel, dat mijn verzoek niet te onpas gedaan wordt en ook welligt niet nutteloos mag zijn, in een tijd waarin het *Batav. Handelsblad* over de invoering van den door hem zoo ijverig voorgestanen vrijen arbeid schrijvende ons „SCHOKKEN" belooft, alsmede „*een aanvankelijke vermindering van productie.*" Wie toch kan weten hoe ligt of hoe zwaar die schokken zullen zijn en of zij ons niet geheel het onderste boven zullen gooijen?

Met de meeste achting
UWEd. Dw. Dienaar
CONSERVATOR.

JAVA, December 1861.

NEDERLANDSCH-INDIE.

BATAVIA.

Het stoomschip *Ambon*, Kapt. W. Vogel, is heden morgen ter onze reede aangekomen met Europesche mail-berigten loopende tot den 10den Nov. ll.

Het Europesche nieuws is grootendeels vrij onbelangrijk.

Met de Honkong-mail is de tijding ontvangen dat in China eene ernstige onwenteling heeft plaats gegrepen, ten gevolge waarvan het Regentschap is opgeheven, zijne leden ten deele ter dood veroordeeld, en het bewind is overgegaan in handen van Prins Kung, die eene zeer bevredigende staatkunde jegens het Buitenland heeft aangenomen.

Het Concert van Toonkunst gisteren avond in het Komediegebouw was door een zeer talrijk publiek bezocht en werd vereerd door de tegenwoordigheid van Z. E. den Gouverneur-Generaal en familie. De uitvoering heeft uitstekend genoegen verschaft.

Wij vernemen, dat de Heer Risley het voornemen heeft nog gedurende eene week alhier voorstellingen te geven.

Aangekomen Vreemdelingen te Batavia.

VAN 17 TOT 20 DECEMBER 1861.

MARINE HOTEL. Hoek, Prange, Laurens, Essinck, Hurrelbrinck, Bousquet en familie, Jufvr. Lockens, Kunstboom en familie, Jufvr. Vascart, de Blaauw, Opscholtens, Sirks, Sonnenberg, van der Straaten, Eenhuijzen, Lamers, Prins, van Nederland. — Gillavrij, Lucassen, van Samarang. — Uhlenbeck, van Buitenzorg.

JAVA HOTEL. van der Horst, van Nederland. — Bierings en Echtg., van Soerabaija. — Carlier, van de Qeede. — Visser en familie, Batavia. — Bras, van Palembang. — Kiewit, van Nederland. — Bundelman, van Buenos-Ayers. — Bosch en van Klinkenburg, van Amsterdam. — Vogel en Echtg., van Singapore.

HOTEL DER NEDERLANDEN. Mevr. Koch en kind, van Bandjermassing. — Thomas, van Batavia. — Krajenbrink, van Krawang.

HOTEL DES INDES. van Ommeren, van Opdorp, Berg, van de Reede. — Tjebbes, van Kaap de Goede Hoop. — Loudon, Baillard, Tiedeman, van den Berg, de Meijer, Rusman, Engelbrecht, van Nederland. — Bakker, van Simonsbaai. — Nije, van Borneo. — Trieland, van Samarang. — Egger en Echtg., Mejufvr. Rozenmeijer, van Bangkaijang.

HOTEL WILLM II. Mulder, Gremmer, Maarland, van Meester Cornelis. — E. Tall, van Borneo.

Aangekomen Passagiers te Batavia.

VAN 18 TOT 20 DECEMBER 1861.

Met het Ned. Schip Medea, Kapt. J. Lourens, de hh. Jhr. J. C. Reijnst, Ds. Bierhaus en dochter, Jhr. C. von Schmidt auf Altenstadt, Mr. W. Stortenbeker, J de Blaauw, E. Engelbrecht, H. Tijdeman, Mr. J. Bousquet en Echtg.. E. von Faber, J. Loudon, van der Schalk, Hurrelbrinck, Herderschee, B. Paillard, J. de Graaf, Echtg. en kind. 2de Luitenants van der Straate, Eenhuijzen, Sirks, Prins, Somenberg, Berg, Lamers en Opscholtens, Sergeant de Quack, Mevrouw Benier, Mejufvrouwen Warnsinck, Lokkers en Masenr van Rotterdam.

Met de Ned. bark Bezoekie, Kapt. W. H. Rusman, de hh. Meijer, A. Jacometti, van den Bergh, Moozer, Lagraune, Echtg. en 5 kinderen, Breevoord, Echtg. en 2 kinderen, Meijer, Echtg. en 2 kinderen, Omloo, Echtg. en 2 kinderen Mevrouw de wed. Bastiaans en 2 dochters en Mevrouw Lenting van Rotterdam.

Met de Ned. bark Zeenijmph, Kapt. J. F. Graadt van Roggen, de hh. Obdam en Echtg., Jesse, Echtg. en 3 kinderen, N. Kerkhoff en Echtg., van der Wijk en Echtg., W. C. Mauve, J. H. van der Meulen. F. Gezelschap, L. M. Obdam, J. T. W. A. F. Obdam, J. C. Lugier, A. Bosch, 2de Luits. G. J. Klinkenberg, G. J. du Cloux en G. Legi, Mejufvr. M. Korteweg van Rotterdam.

Met het Ned. Ind. stooms. Koningin der Nederlanden, Kapt. E. Lewis, Majoor de Neve, Offic. van Gez. Talm en Borst, de hh. Heidsick en familie, Friedlijnder, J. A. Hijneman en Echtg. met 10 kinderen, J. E. van den Bor, Echtg. en 1 kind, Ruhle, R. J. Stok, J. Breton de Nijs, Mac Gillavrij, Lucassen, Otto Bergeest, Joosten, Nasser, Lucardie, Mevrouw de wed. Koch en een kind, Regent Ario Tjondro Negoro en Z. M. troepen van Soerabaija via Samarang.

Met het Ned. Ind. stooms. Batavia, Kapt. Nije, Majoor Maurenbrecher, Kapitein Egger en Echtg., de Heer de Graauw, Mejufvrouw Rosemeijer en Z. M. troepen van de Wester Afdeeling van Borneo.

Met het Ned. Ind. stooms. Ambon, Kapt. W. Vogel, 1ste Luitenants W. de Groot en Nielandt, Apotheker Heckmeijer, de hh. D. Houlman, Baket en Echtg., L. de Vogel, Schmidmuller, Schaap, Echtg. en 3 dochters, de Lanka, Arnold, Deines, Mohr, Blanckenhagen, Echtg. en zoon, J. M. Tiedeman en Echtg., Stok, Echtg. en 4 kinderen, Kruisinga, Voogt, Ruloffs, Orth en zuster en Z. M. troepen van Singapore via Riouw en Muntok.

Batavia. — Per stoomboot *Makassar*, kapitein *Bierings*, zijn den 14den December 1861 door het postkantoor alhier verzonden.

Per overlandmail via Marseille		8804	adressen.
" " " Triëst		1459	"
" " " Southampton . . .		558	"
		10521	adressen.
Naar Singapore	1883		"
" Banka	387		"
" Palembang	423		"
" Riouw	197		"
		2890	"
Totaal. .		13411	adressen.

Samarang. — Ten gevolge van zware bandjers in de rivier Bodri zijn 10 bouws sawa's van de dessa Begoe, 11 bouws sawa's van de dessa Poegowati en 3 bouws sawa's van de dessa Pronkol, beplant met zaadpadi, met een laag zand uit die rivier bedekt en moeten dus als geheel verloren worden beschouwd. Bevelen zijn gegeven om die zaadpadi door nieuwe te doen vervangen.

In het district Kendal zijn 72 bouws suikerriet-veld, sorterende onder de fabriek Tjipiring, onder water geraakt, waarvan echter het water den daarop volgenden morgen weder is afgeloopen.

— Per telegraaf via Soerabaija zijn de volgende tijdingen ontvangen uit Bandjermassing, loopende tot 11 December.

De stand van zaken is nagenoeg onveranderd gebleven.

In het Martapocrasche en in de Tanah-Laut werd de rust niet gestoord.

Ook in het Alaische hebben bewegingen van geestdrijverij plaats gevonden, doch de kapitein van der Heijden heeft de dweepers tot de vlugt genoodzaakt.

Van de overige afdeelingen valt niets bijzonders te vermelden.

Kediri. — Op den 25sten November jl. zijn de dessa's Rembang in het district Djambean, en Kendal Dojong, district Kotta, regentschap Kediri, door eene windhoos zwaar geteisterd, ten gevolge waarvan in eerstgenoemde 12 huizen en eenige dadap boomen in de koffijtuinen en in laatstgenoemde dessa 20 huizen zijn omgewaaid.

Bij dit ongeval heeft men gelukkig geene menschenlevens te betreuren.

Maatregelen zijn genomen om in de schade te voorzien.

— Volgens later ingekomene berigten is in het district Djambean op denzelfden dag eene tabaksloods, toebehoorende aan den ondernemer van Bloemen Waanders, door een windhoos omvergewaaid.

Boeleleng. (November.) — Er werd gedurende de maand November zooveel mogelijk aan de wegen gewerkt, hetgeen door het over het algemeen drooge weder begunstigd werd. De tweede gewassen zijn zeer goed geslaagd, behalve de tabak, die in soort en hoeveelheid iets minder is.

De carga rijst kostte *f* 6 à *f* 7 en de tafelrijst *f* 9 à *f* 10 de pikol.

De handel was steeds levendig; er kwamen aan 7 Europeesch getuigde schepen, metende 558 lasten, en 51 inlandsche vaartuigen, groot 227 koijangs; daarentegen vertrokken 12 Europeesch getuigde schepen, metende 1033 lasten, en 64 inlandsche vaartuigen, groot 285 koijang.

Gedurende de maand November werden gevaccineerd 127 personen van het mannelijke en 125 van het vrouwelijke geslacht.

(*Jav. Ct*).

OFFICIELE BERIGTEN.

BEKENDMAKING.

Op bekomen last maakt de ondergeteekende bekend, dat verzoeken van burgerlijke ambtenaren om eervol ontslag uit 's lands dienst met behoud van regt op pensioen, moeten vergezeld zijn, of van eene verificatiestaat van den diensttijd van den belanghebbende opgemaakt door de algemeene rekenkamer, of van de bescheiden voorgeschreven bij art. 24 van het reglement op het verleenen van pensioenen aan burgerlijke ambtenaren in Nederlandsch-Indie (staatsblad 1837, no. 50).

BUITENZORG, *De Algemeene Secretaris*,

den 12den December 1861. A. LOUDON.

Civiel Departement.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den secretaris der residentie Soerabaija C. Tromp en aan den kommies ontvanger der inkomende- en uitgaande regten, tevens havenmeester te Muntok H. van Rijgersma.

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den ingenieur bij de telegrafische dienst in Nederlandsch-Indie A. van Kerkwijk.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst C. J. Soeters Gosenson, vroeger gepensioneerd kapitein van het Nederlandsche leger, laatstelijk zout-verkoop-pakhuismeester, tevens fungerend algemeen pakhuismeester te Bandjermassing (Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo).

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de telegrafist der derde klasse J. van Blarcum.

Ingetrokken:

Het aan den zout-verkoop-pakhuismeester, tevens fungerend algemeen pakhuismeester te Bandjermassing (Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo), C. J. Soeters Gosenson, vroeger gepensioneerd kapitein van het Nederlandsche leger, verleende verlof naar Nederland voor den tijd van zes maanden buiten bezwaar van den lande.

Benoemd:

Tot directeur van de ambachts-school te Soerabaija A. H. Bisschop Grevelink, laatstelijk officier der marine.

Tot cipier bij het civiel- en militair gevangenhuis te Weltevreden, de gepasporteerde adjudant-onderofficier bij het regiment Oost-Indische kavallerie J. H. C. G. Hinze, thans waarnemend onder-schout te Meester-Cornelis (residentie Batavia.)

Tot eersten bode bij de weeskamer te Batavia, de geëmploijeerde ter griffie van den raad van justitie aldaar C. F. Hesseling.

Goedgekeurd:

Dat door den Adsistent-Resident van Krawang,

Is geschorst:

In de uitoefening zijner functien, de pakhuismeester bij het zout-hoofddepôt te Pakkis J. W. Smissaert.

Is opgedragen:

De tijdelijke waarneming der betrekking van pakhuismeester bij het zout hoofd-depôt te Pakkis, aan den opziener der tweede klasse bij de kaneel-kultuur in de adsistent-residentie Krawang M. Reep.

Tijdelijk gesteld:

Ter beschikking van den adsistent-resident van Krawang, speciaal om te worden belast met de waarneming der betrekking van pakhuismeester bij het zout hoofd-depôt te Pakkis, de gewezen opziener bij de houtstapelplaats te Boenga (Soerabaija) F. W. Röner.

Militair Departement.

BIJ DE MILITAIRE ADMINISTRATIE.

Benoemd:

Tot tweede luitenants-kwartiermeester, de adjudant-onderofficier H. J. Maasland, de sergeant-majoor D. Kropveld, benevens de fouriers J. Mulder, A. Kiemeneij en F. A. Wimmer, allen van de militaire school te Meester-Cornelis.

Marine Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, wegens ziekte, uit zijne betrekking onder toekenning van wachtgeld, de machinist bij het marine établissement te Onrust J. A. A. Wolff.

Uit 's lands dienst, de tweede machinist bij de dienst der gouvernements marine J. Trappenburg.

Benoemd:

Tot élève bij de tinmijnen op Banka, de klerk bij den administrateur der tinmijnen te Blinjoe J. van Zalingen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Rotterdam, 7 November. De ongunstige indruk van de taal, door den koning van Pruissen op het krooningsfeest te Koningsberg gevoerd, is nog altijd niet uitgewischt, hoewel zelfs een ministerieel orgaan het noodig heeft geacht, aan die woorden een zachteren uitleg te geven en de koning zelfs bij eene latere gelegenheid tot het stedelijk bestuur en de Luthersche en Roomsche geestelijkheid te Potsdam, toen deze hem gezamenlijk hare opwachting maakte, eene rede rigtte, waarin hij slechts sprak van: „met behulp der Goddelijke genade en bescherming werkzaam te zullen zijn, tot heil van zijn volk", terwijl hij herhaalde, „dat hij zou vasthouden aan de grondwet." Men vindt het bovendien nog al vreemd, dat eene plegtigheid is opgerakeld, die in ruim anderhalve eeuw geen plaats heeft gehad en het ontbreekt aan geen stemmen, die op deze onbewimpelde verkondiging van een koningschap van Gods genade wijzen, om de vertegenwoordigers des volks tot dubbele waakzaamheid aan te sporen. Weldra moeten de verkiezingen voor de tweede kamer plaats hebben en het zal dan blijken, hoe de meerderheid der bevolking gestemd is. Dat de liberalen alle krachten inspannen, kan men denken; vooral ook, omdat de nieuwe minister van binnenlandsche zaken, de graaf Bernstorff, van reactionaire beginselen sterk verdacht wordt. Reeds heeft het centrale comité der liberale partij te Berlijn op nieuw eene op-

roeping gedaan, vooral gerigt tot den werkenden stand, waarin deze voor de verleiding der jonker-partij wordt gewaarschuwd. Deze partij zit echter van hare zijde ook niet stil; zij heeft getracht eene vereeniging tusschen den adel en den handwerksstand in het leven te roepen. Die pogingen schijnen evenwel nog geen gunstig resultaat op te leveren. Zoo was dezer dagen eene vergadering van kiezers door de reactionnaire partij belegd, die talrijk bezocht werd, omdat men had bekend gemaakt, dat zekere handwerksman, de schoenmaker Panse, daarin tegenwoordig zou zijn; een persoon die zich bij eene vorige bijeenkomst van dien aard zeer op den voorgrond had gesteld. De vergadering nam evenwel voor genoemde partij en vooral voor den heer schoenmakersbaas Panse eene weinig heugelijke wending en leidde juist tot een tegenovergesteld resultaat, namelijk tot oprigting van eene liberale kiesvereeniging. De zaak nam namelijk den volgenden loop: De kapitein von Zastrow opende de vergadering met het bekende jonker-programma tegen het burgerlijk huwelijk, enz., en wilde hierna de rede van den schoenmakersbaas Panse voorlezen, daar, zooals hij zeide, de heer Panse naar Dantzig vertrokken was. Hierop lieten zich in de zaal eenige stemmen hooren: „de heer Panse is aanwezig", en waarlijk — de man kwam voor den dag. Nu ontstond er een echt dramatisch-komische scène. In de eerste plaats nam de heer Panse de houding aan, als ware hij een schandelijk misbruikt offerlam der conservative partij. Hij verklaarde met de politiek niets te maken te hebben en dat de gezamenlijke handwerkslieden bepaaldelijk één lijn zouden trekken met de liberale partij, wanneer deze slechts niet het fatale woord: „vrijheid van ambachten" op haar vaandel had geschreven. Zij (de handwerkslieden) wilden nu de verordeningen op het uitoefenen van ambachten behouden en daarom hadden zij zich bij de conservative partij aangesloten. Zijne uitvoerige ontwikkeling van der noodzakelijkheid en het nut van het leveren van proefstukken, lokte eene zeer levendige discussie uit, waaruit bleek dat de heer Panse zelf niet alleen geen baas is, die zijn proeven geleverd heeft, maar dat hij zijn etablissement ook noemt: „fabriek van gemaakte heeren- en dames-laarzen, dépôt van buitenlandsche laarzen", terwijl hij ook in het adresboek opgeteekend staat als „dépôthouder van buitenlandsche laarzen." Hierdoor kwam de volkshuishoudelijke en staatkundige beteekenis van den heer Panse zoozeer in een belagchelijk daglicht, dat hem waarschijnlijk voor langen tijd de lust vergaan zal, zich tot een openbaar personaadje op te werpen. Overigens is de stad Berlijn onlangs het tooneel van ernstige rustverstoringen geweest, die zich gelukkig tot dusver niet herhaald hebben.

Wat nu betreft de beweging tot het bijeenbrengen van geld voor eene Duitsche vloot, onder het bestuur van Pruissen, dit heeft reeds ten gevolge gehad, dat deze mogendheid pogingen gedaan heeft, om in vereeniging met Bremen en Hamburg eene vloot te bouwen, waarop Hanover onmiddelijk met het aanbod voor den dag kwam, om 20 kanonneerbooten uit te rusten! Zoo bang is men in Duitschland, dat Pruissen te veel in magt toenemen zal. Van Hanover gesproken, het gaat daar al vreemd toe. Eenige dagen geleden namelijk, kwam het uit, dat de burgemeester van de stad Peine, zekere heer von Krogh, bij de verkiezing van een lid in den senaat, de stembriefjes valsch had afgelezen, om er zijn kandidaat door te halen. Ook moet een meester timmerman uit Bielefeld, die in dronkenschap op onbetamelijke wijze over den koning had gesproken, ter dier zake teregt staan wegens majesteitschennis. Aardig is dat de stad Leer van den koning een nieuw wapen ontvangen heeft, voorstellende, op een tegen de poort van het kasteel leunend rood schild, het witte paard van het koninklijke wapen, en wel, luidens den schenkingsbrief, „tot een aandenken en een teeken, dat onze getrouwe stad Leer de eerste is in ons vorstendom Oostfriesland, aan welke, sinds God in zijne geregtigheid en genade Oostfriesland heeft ingelijfd bij de kroon der Welfen, onder de heerschappij van ons koninklijk huis de stedelijke regten zijn verleend."

Een gunstig verschijnsel is, dat het beginsel van vrije nijverheid groote vorderingen in Duitschland maakt. Onder anderen heeft de senaat van Frankfort besloten de vrijheid van ambachten in te voeren.

Zoo als men weet beweegt de partij, die naar Duitschlands eenheid streeft, zich in drie rigtingen. Vooreerst heeft men de Gothasche partij, die een eenig Duitschland wil onder Pruissens leiding, doch met uitsluiting van Oostenrijk; de partij die geheel Oostenrijk, met al zijne kroonlanden, in het Duitsche verbond wil opnemen; en eindelijk de partij, waarvan de Saxische minister von Beust het hoofd is, en welke uit de Duitsche staten, behalve Oostenrijk en Pruissen, een middenstaat wil vormen. Thans vernemt men, dat de heer von Beust zich gereed maakt om eerstdaags met bepaalde voorstellen tot hervorming van den Duitschen bond in dien geest voor den dag te komen, en zich daartoe naar Berlijn zal begeven. Over den juisten inhoud van die voorstellen loopen de geruchten echter te zeer uiteen, om er vooralsnog bij stil te staan.

De Keurhessische regering is de conflicten met de vertegenwoordiging nog niet moede. Nadat de kamer twee malen ontbonden was, omdat zij zich zelve onbevoegd had verklaard, als zijnde gekozen volgens eene kieswet, wier wettigheid zij betwistte, heeft de regering thans op nieuw de verkiezingen uitgeschreven volgens de betwiste kieswet van 1860. Zal men nu hetzelfde verschijnsel weer zien? Dat is, zal de bevolking weer afgevaardigden kiezen, die tegen de willekeurige handelwijs der regering opkomen? De waarschijnlijkheid pleit er voor. En dan? Doch laat ons niet op de gebeurtenissen vooruitloopen en slechts opmerken, dat door deze handelwijs de verbittering tegen het Keurhessische gouvernement niet alleen in het land zelf, maar ook in geheel Duitschland, waar de zaak toch reeds zooveel sensatie heeft gemaakt, zal toenemen.

De prins primaat van Hongarije heeft schriftelijk geweigerd mede te werken tot het heffen van belastingen en recruten, zoolang dit bij voortduring langs onwettigen weg plaats heeft. Het vrij uitvoerig document is ernstig gesteld en het feit, dat een grijsaard als hij zich tot zulk eene manifestatie leent, bewijst, dat de hooge Hongaarsche adel zijne privilegien tot het uiterste denkt te verdedigen. Bij dien stand van zaken waagt de regering veel, wanneer zij er toe overgaat om een volk van eenige millioenen, dat zich zonder eenige daad van openbaar geweld, feitelijk aan haar gezag heeft onttrokken, door geweld tot zijn pligt te brengen, en dat nog wel op een oogenblik, waarin de Venetiaansche kwestie weer op den voorgrond wordt gesteld, Kossuth de Italianen uitnoodigt, om met Hongarije zamen te spannen en de toestand van Turkije en Polen dreigender is dan in lang het geval was. En toch is het zoo; naar al wat men uit Weenen hoort schijnt het ministerie besloten te hebben met geweld tegen Hongarije op te treden. Reeds is besloten militaire regtbanken in Hongarije in te voeren. Dit is, wel is waar, nog geen staat van beleg; maar de zaak zelve verschilt niet veel. Immers voor elk verzet tegende regeringsambtenaren zal men nu voor denzelfden regter, die ook in een staat van beleg de eenig bevoegde is, teregt staan. Voorts is voor Hongarije een stadhouder benoemd in den persoon van den luitenant-veldmaarschalk graaf Palffy die als zoodanig ondergeschikt is aan den Hongaarschen hofkanselier, graaf Forgach. Hierbij is het niet gebleven; alle *Obergespäne* zijn door andere vervangen en de comitaten ontbonden. Zoo als men weet waren sommige dier ligchamen reeds door dien maatregel getroffen. Den 4den dezer heeft de rijksraad zijne zittingen hervat, doch zonder afgevaardigden voor Venetie, Hongarije, Croatie en Zevenbergen. Er was zoo weinig te doen, dat de vergadering dadelijk weer voor eenige dagen uiteenging. Er heerscht te Weenen in het algemeen een gedrukte stemming, vooral onder de voorstanders van de constitutie. De keizerin zal den winter in Venetie doorbrengen, hetgeen in deze ongelukkige stad althans gedurende dien tijd weder eenige levendigheid veroorzaken zal.

Men zegt dat de kabinetten van Londen en Brussel de oude, reeds zoo dikwerf te vergeefs beproefde taak, om de regering tot eenige matiging tegenover Hongarije te bewegen, weder opgevat hebben, doch ook thans weer zonder eenigen gunstigen uitslag. Graaf Rechberg moet op de voorstellen desaangaande eenvoudig hebben geantwoord, dat het kabinet van Weenen met Hongarije het beste voorhad, en wanneer de verstandhouding tusschen het rijk en zijn kroonland niet beter werd, dit laatste alleen daarvan oorzaak was. De regering kon zich in geen geval tegenover Hongarije compromitteren, en moest haar gezag, het kostte wat het wilde, handhaven. De door haar genomene maatregelen werden door de houding der Hongaren meer dan geregtvaardigd, en zij zou zich in haar eigen oog vernederen, wanneer zij die staakte, zonder dat Hongarije's verzet had opgehouden. Overigens was de regering elk oogenblik bereid de hand ter verzoening te reiken, en hield zich aan hare reeds herhaalde malen gedane verzekering, dat het haar ernst was, de bij het October manifest gedane concessien in eere te houden. Verder kon zij echter niet gaan.

Uit Polen hoort men schier niets dan van arrestatien. De kerken, de scholen, de regtbanken, de schouwburgen, ja alle plaatsen van uitspanning zonder onderscheid blijven gesloten. Warschau heeft het voorkomen van een groot graf. Ook in Pruissisch Polen broeit het, hoewel het er tot dusver nog stil blijft. Dit is het geval niet in Rusland. Hoewel de berigten uit dat land zelden de geheele waarheid zeggen, weet men toch dat er èn te St. Petersburg èn te Moskau hooggaande ongeregelheden hebben plaats gehad. Het waren de studenten die daarin voorgingen. Behalve te Kiew, waar het tot dusver rustig is, trekken de studenten en de kadetten overal ééne lijn en eischen handhaving hunner regten en dat aan Rusland eene constitutie verleend zal worden. Bij de onlusten te St. Petersburg en te Moskau, moest de militaire magt tusschen beiden komen en het moet er ruw toe geg an zijn. Uit de omstandigheid, dat de chef der politie te St. Petersburg zijn ontslag verzocht heeft en dat de secretaris van een der ministers in hechtenis is genomen, omdat hij onderschriften had verzameld op een verzoekschrift tot vrijlating van de gearresteerde jonge lieden, dat den keizer bij zijne terugkomst uit de Krim overhandigd zou worden, schijnt te blijken, dat de zaak van een ernstigen aard is.

In het Oosten blijven de woelingen voortduren. De Montenegrijnen willen van geen toegeven hooren en hebben de Turken, die 2600 man sterk tot Gunovo waren voortgerukt, met verlies teruggedreven.

In Italie blijft het bij het oude. Ratazzi is nog te Parijs, doch zijne pogingen om de regering van keizer Napoleon tot eene andere staatkunde tegenover Italie over te halen, zijn zonder vrucht gebleven. De keizer is onverzettelijk op dat punt en wil van geene ontruiming van Rome weten. Indien men de *Patrie* gelooven mag, dan zou het kabinet van Turin, gevolg gevende aan de uit Parijs van Ratazzi ontvangen wenken, besloten hebben eene gematigde staatkunde te volgen en zich met geen gewaagde ondernemingen in te laten. De *Opinione*, het orgaan van dit kabinet, wil dan ook van het denkbeeld, om met de Hongaren, ter vermeestering van Venetie, Oostenrijk aan te vallen, niets weten. De Romeinsche kwestie is volgens dit blad volkomen rijp ter oplossing; maar moeijelijkheden, die niet van de regering afhangen en die naar de meening van keizer Napoleon, tegenwoordig niet te overwinnen zijn; moeijelijkheden, die door geweld niet uit den weg kunnen geruimd worden, noodzaken de regering voor als nog geduld te hebben. Het blad vermaant voorts de Hongaren mede tot lijdzaamheid.

Een besluit tot opheffing der monnikorden en kloostergestichten in de Napelsche gewesten is thans door koning Victor Emanuel onderteekend. Deze maatregel was reeds sedert eenigen tijd door het Italiaansche gouvernement voorgenomen, doch tot nog toe uitgesteld, dewijl hij aan een groot deel van de bevolking dier gewesten niet welgevallig zijn en aan de nieuwe orde van zaken nieuwe vijanden berokkenen zou. Die kloosterorden, welke zich aan het volksonderwijs en aan de ziekenverpleging wijden, zijn van den maatregel uitgezonderd; ook de Benedictijner kloosters van Monte Cassino en La Cava zullen blijven bestaan, wegens de diensten welke zij voor 's lands historie, voor de wetenschap en het onderwijs hebben gedaan. De bedelorden, welke thans in de Napelsche gewesten ruim tien duizend leden tellen, worden geheel opgeheven en afgeschaft. Tevens zijn bepalingen gemaakt om in het onderhoud der gewezen kloosterlingen te voorzien; jaargelden worden hun toegelegd en, des verkiezende, kunnen zij in zekere daarvoor bepaaldelijk aangewezen kloostergestichten de zamenwoning voortzetten.

De generaal della Marmora, die nu in de plaats van Cialdini met het bestuur van de Napelsche provinciën belast is, heeft naar men zegt, hoop gegeven op een spoedig vertrek der Bourbons uit Rome. Het is aan geen tegenspraak onderhevig, dat dit een allergewigtigste gebeurtenis zijn zou. Aan Cialdini komt de lof toe, dat hij in deze provinciën den grondslag voor een wettelijken, geregelden toestand gelegd heeft.

Men verwacht dat het Italiaansche parlement tegen 20 dezer zal bijeengeroepen worden en dat de regering aan de vergadering alsdan alle stukken, die op de Romeinsche kwestie met Frankrijk gewisseld zijn, zal overleggen.

In Frankrijk is de oogst zeer slecht geweest, waarbij komt dat de Fransche modeartikelen door den oorlog in America een voornaam debouché missen. Het gevolg is geweest, dat er veel geld naar het buitenland is gestroomd, om granen te koopen, waardoor een financieele krisis is ontstaan en de rijzing van de broodprijzen reeds onder de werkende klassen te Parijs tot gemor en ongeregeldheden aanleiding heeft gegeven. De *Revue des Deux Mondes*, die dezer dagen een ongunstig tafereel van den tegenwoordigen staat van zaken ophing en het waagde de staatkunde der regering in de binnenlandsche aangelegenheden te gispen, heeft eene eerste waarschuwing gekregen, terwijl het *Journal des Débats* en meer andere bladen zoogenaamde communiqués hebben ontvangen. De geschillen tusschen Frankrijk en Zwitserland zijn met het zenden van Fransche troepen naar het Dappenthal geëindigd. Sommigen zeggen, dat deze streek door de troepen bezet is, anderen dat ze er maar patrouilleren. Men verdenkt Frankrijk en Sardinie sterk van vijandige bedoelingen met de republiek. Wat hier van zij, de bondsraad zal plegtig tegen deze schending van het grondgebied protesteren. Zal het helpen?

Eindelijk is tusschen Spanje Frankrijk en Engeland eene overeenkomst tot interventie in Mexico onderteekend. De overeenkomst bestaat uit vijf of zes artikelen. Bij het eerste wordde gemeenschappelijke handeling der drie mogendheden bepaald. De overige artikelen regelen de wijze der interventie. Elk der drie mogendheden zendt eene maritieme strijdmagt, even sterk in getal; de landingstroepen daarentegen zullen voor twee derde door Spanje geleverd worden. De vereenigde strijdmagt zal voorts Vera Cruz en alle vereischte punten op de kust bezetten. Zoodra dit gedaan is zal ze hare eischen aan het bestuur in Mexico kenbaar maken. Indien het bestuur die eischen inwilligt, zullen de bevelhebbers der troepen de overeenkomst onderwerpen aan de ratificatie hunner regeringen en de bezette punten behouden, totdat de regeling haar volledig beslag zal hebben bekomen. De bezetting zal plaats hebben uit naam der drie mogendheden, wat ook het cijfer der troepen moge zijn, hetwelk zij voor de expeditie geleverd hebben. Reeds bij het begin zal men eene wapenschorsing tusschen de oorlogvoerende partijen in Mexico doorzetten. De drie mogendheden verbinden zich verder om geen enkel punt der republiek duurzaam te bezetten en geen uitsluitend voordeel van Mexico te trekken. Zij verbinden zich tevens om Mexico geheel vrij te laten in de keus van zijn regeringsvorm. Engeland heeft, naar men verzekert, onder de voorwaarden der overeenkomst willen opnemen de bepaling, dat de drie mogendheden zich verbinden, om geen troon in Mexico voor een der prinsen van haar geslacht aan te nemen. Doch het heeft van die bepaling afgezien en ten slotte zijn de drie mogendheden overeengekomen om, indien monarchale regeringsvorm in Mexico mogt worden aangenomen, alsdan zich van alle interventie ten gunste van den een of anderen prins te onthouden.

Het Engelsche parlement is door eene koninklijke commissie op de gebruikelijke wijze tot 17 December verdaagd.

De kwestie der blokkade van de zuidelijke havens van America geeft in de politieke en commerciele kringen van Engeland aanleiding tot belangrijke discussien. De voorname katoenhandelaren trachten de Britsche regering nog steeds te bewegen de blokkade te verbreken. Het is beter, dus redeneren zij, dat men met America oorlog voert, dan dat het land door gebrek aan katoen, in ellende wordt gedompeld. De toestand der katoenwevers in Engeland is inderdaad zeer treurig en beklagenswaardig. Niet minder dan 30,000 menschen zijn reeds zonder arbeid, terwijl ongeveer 10,000 personen in Lancashire en elders niet meer dan twee dagen 's weeks werken. De ellende, die daaruit moet voortspruiten, is natuurlijk onberekenbaar; niettemin blijkt uit alles dat de Engelsche regering zal blijven volharden bij het eens genomen besluit, om de internationale regten te eerbiedigen en de blokkade niet te breken.

Wat den strijd tusschen de Noordelijke en Zuidelijke staten van de vroegere Americaansche Unie betreft, kan gemeld worden dat hier en daar steeds afzonderlijke gevechten plaats hebben, waarin dan eens het voordeel aan deze dan weder aan gene zijde blijft, hoewel nog geen beslissende veldslag tusschen de beide hoofdlegers heeft plaats gehad. Wel schijnt het binnenkort daartoe te zullen komen; althans den 21sten Oct. heeft een treffen plaats gehad bij Leesburg tusschen de geavanceerde kolonnes van de Noordelijken, onder aanvoering van den generaal Stone, en de Zuidelijken, onder bevel van generaal Evans. De eersten waren genoodzaakt den terugtogt aan te nemen achter de Potomac, met verlies van 600 man, waaronder de generaal Baker begrepen is.

Eene maritieme expeditie van het Noorden, zamengesteld uit 80 oorlogsvaartuigen, gewapend met 500 stukken geschut en 3500 man, zoude den 27sten Oct. naar het Zuiden vertrekken.

Verder kan nog gemeld worden dat lord Lyons, de Britsche gezant te Washington, geprotesteerd heeft tegen de inhechtenisneming van twee Engelsche onderdanen, omdat volgens zijne zienswijze, gezag van het congres tot dergelijke maatregelen noodig was. De heer Seward, secretaris van staat der Unie, heeft geantwoord dat in de tegenwoordige krisis alle klassen die maatregelen moeten verduren, welke noodig zijn voor de openbare veiligheid, terwijl hij tevens verklaard heeft dat hij de interpretatie van de constitutie door lord Lyons niet deelde. Deze inmenging van lord Lyons heeft in America veel kwaad bloed jegens Engeland gezet.

Gelijk men weet heeft de bey van Tunis een paar maanden geleden een nieuwe constitutie uitgevaardigd. Deze wordt thans door onderscheidene dagbladen in hare voornaamste bijzonderheden medegedeeld, terwijl daaruit blijkt dat zij werkelijk al die vrijzinnige bepalingen bevat, welke toen als daarin voorkomende werden opgegeven. Zoo vindt men o. a. daarin het volgende:

„Alle onderdanen van het rijk van Tunis, tot welke godsdienst zij ook behooren, zullen ten aanzien hunner personen, goederen enz. eene volledige veiligheid genieten.

„Alle onderdanen, zonder uitzondering, hebben het regt om te waken voor de handhaving der grondwet, zoowel als voor de goede uitvoering der wetten en reglementen, die, overeenkomstig deze grondwet, door het hoofd van den staat worden uitgevaardigd; zij kunnen ten dien einde kennis nemen van de hier bedoelde wetten en reglementen, en den hoogen raad door middel van petitien opmerkzaam maken op iedere daarop gemaakte inbreuk, ook al worden door deze alleen de belangen van derden benadeeld.

„Alle onderdanen des rijks, tot welke godsdienst zij ook behooren, zijn gelijk voor de wet, terwijl de bepalingen der wet toepasselijk zullen zijn op allen zonder eenig onderscheid van rang of stand.

„Alle onderdanen hebben de beschikking over hunne personen en goederen. Geen hunner zal tegen zijn wil tot iets genoodzaakt worden dan alleen tot de krijgsdienst, gelijk die volgens de wet zal geregeld worden. Geen hunner zal van zijn eigendom ontzet kunnen worden dan ingeval die onteigening ten algemeenen nutte moet plaats hebben, in welk geval hun eene behoorlijke schadeloosstelling wordt verzekerd.

„Alle onderdanen, tot welke godsdienst zij ook behooren, hebben het regt zoodanige industrie uit te oefenen, als zij goedvinden en daartoe zoodanige machinerien en werktuigen te bezigen als zij noodig zullen oordeelen, zelfs wanneer daaromtrent bezwaar kon bestaan bij hen, die volgens de oude stelsels hunne werkzaamheden willen voortzetten.

„Het gouvernement doet afstand van iedere heffing van regten, die tot nog toe werden betaald in goederen. Hiervan zijn alleen uitgezonderd de tienden van den graanoogst en de inzameling der olijven.

„Alle vreemdelingen binnen het gebied des rijks gevestigd, genieten volkomen vrijheid van eeredienst, zoowel als volledige bescherming hunner personen, goederen en eer, benevens alle vrijheid die met betrekking tot industrie en handel aan de onderdanen des rijks is toegekend."

Behalve deze bevat dit staatsstuk nog eene menigte andere bepalingen in denzelfden geest omtrent regterlijke en andere organisatien.

LAATSTE BERIGTEN.

Parijs, 9 November. De *Moniteur* bevat eene nota, waarin gezegd wordt, dat de dagbladen in de benoeming van generaal Goyon tot „*commandant en chef*" van het bezettingskorps te Rome eene beteekenis hebben gezocht, die door niets geregtvaardigd wordt, daar de keizer met die benoeming den titel van den bevelhebber dier troepen slechts in overeenstemming heeft willen brengen met de wezenlijke positie van den generaal, waardoor natuurlijk het wezenlijk vreedzaam en beschermend karakter van de bezetting te Rome niet veranderd wordt.

Voorts deelt het blad mede, dat de kommandant der zevende militaire afdeeling in zijn rapport heeft geconstateerd, dat de Fransche troepen niet op het terrein van het Dappenthal zijn gekomen, maar dat zij zich bepaald hebben tot het innemen der uiterste grensposities, om de bewegingen der Zwitsersche gendarmes te observeren.

Madrid, 8 November. De Cortes zijn heden geopend. In de troonrede wordt medegedeeld dat ontwerpen betreffende eene constitutionele hervorming zullen worden ingediend: dat men zich met binnenlandsche verbeteringen bezig houdt, dat de inkomsten de uitgaven zullen dekken. Overigens wordt in de troonrede veel sympathie voor de zaak van den paus aan den dag gelegd.

Rotterdam, 9 November. Nopens den toestand van Z. K. H. den prins van Oranje is uitgegeven het volgende

BULLETIN:

8 November, 's morgens 10½ uur.

„Z. K. H. heeft een goeden dag en zeer rustigen nacht gehad; krachten en beterschap nemen voortdurend toe; zoodat de toestand van Z. K. H. gerustsstellend is en verder geene berigten worden uitgegeven".

(*get*) *Dr.* VINKHUYZEN. P. F. EVERARD, *M. Dr*,

— Men verzeker vrij stellig, dat de heer van Zuylen zijn ontslag als minister van buitenl. zaken heeft aangeboden, dat dit is aangenomen en dat de heer Loudon thans de portefeuille van kolonien zal behouden.

— Blijkens een bij het departement van marine ontvangen berigt van den luit. ter zee 1ste kl. J. M. de Jongh, kommanderende Zr. Ms. stoomschip *Sindoro*, is die bodem den 23sten October jl. ter reede Santa Cruz (Teneriffe) aangekomen, en zoude den 30sten dier maand zijne reis naar Oost-Indie voortzetten. Aan boord was dat schip was alles wel.

— Met het schip *Fritz*, gezagvoerder Adriaans, liggende te Rotterdam, zullen naar Java vertrekken de offic. van gezondh. 3de kl. van het O.-I. leger W. van Geer en W. J. J. Zuur. Gemelde officieren zullen zich den 10 dezer op gemelden bodem inschepen.

— Z. M. heeft den 2den luit. F. W. P. G. van Werkhoven, van het 8ste reg. inf. in rang en anc. overgeplaatst bij het leger in Oost-Indie.

— Een telegram via Marseille, dd. Rotterdam, 11 November meldt:

De Heer Loudon is gebleven als minister van koloniën.

De Heer van Zuylen heeft zijn ontslag bekomen, en de Heer Strens is ad interim met de portefeuille van buitenlandsche zaken belast.

(De telegram luidt woordelijk, omtrent beide eerstgenoemde personen: Loudon *est vainqueur*, van Zuylen *reçu démission*.)

POLITIEK OVERZIGT.

De minister van buitenlandsche zaken is tot nu toe niet over zijne circulaire-dépêche, waarvan wij in ons vorig nommer gesproken hebben, geïnterpelleerd. De kamer is rustig voortgegaan met over de wet op den raad van state te beraadslagen. Intusschen zijn de voorloopige verslagen over de begrootingswetten rondgedeeld, die de meest scherpe aanmerkingen bevatten tegen het ministerie, vooral tegen de ministers van binnen- en buitenlandsche zaken. Dasniettemin is men volstrekt niet zeker dat het liberale element in het kabinet vertegenwoordigd door de heeren Loudon, van Tets, Jolles en Huyssen van Kattendyke, de zegepraal zal behalen. Er loopen integendeel geruchten, dat men de wederoptreding van de heeren van Hall en Rochussen in het ministerie kan verwachten. Wie kan voorspellen wat er gebeuren zal? Het schijnt echter zeker, dat er iets broeit. Ook de heer van Reenen, voorzitter der kamer, is dezer dagen bij Z. M. ontboden.

Er zijn door sommige bladen interessante mededeelingen gedaan van hetgeen, buiten het reeds openbaar gemaakte, in de circulaire-dépêche zoude te lezen zijn, als:

Het *'s Gravenhaagsch Weekblad*:

„Zijn wij goed onderrigt, dan bevat deze (de circulaire-dépêche) ook eene kenschetsing van de rigtingen in de tweede kamer; men spreekt van de liberale minderheid als oppositie, van de Katholieke fractie, die het ministerie ondersteunt, van de kleine anti-revolutionnaire partij, die overigens steeds meêgaande is; men weegt daarbij tegenstanders en vrienden, telt de krachten en stemmen, en teekent als 't ware een portret van onze tweede kamer, uit het oogpunt van den heer van Zuijlen."

De *Arnhemsche Courant:*

„De beruchte „*lettre circulaire*" is steeds het onderwerp der gesprekken. Men wil weten, dat juist de interessantste zinsneden door het orgaan van het behoudend halfdeel van dit kabinet aan het publiek zijn onthouden. Personen, die beweren het authentiek stuk gelezen te hebben, verklaren, dat deze zinsneden nog vrij wat meer aanstoot zouden geven zoo zij algemeen bekend werden. Vooral moet de ontleding der partijen in de tweede kamer en hare verhouding tot het ministerie eene vrij stootende schets wezen. Men wil weten, dat daarin gezegd wordt, dat het kabinet op de Roomschen blijft steunen, dat het tevens kan rekenen op eenige leden die onder alle omstandigheden ministerieel zijn, dat de anti-revolutionnairen met elke regering en dus ook met dit ministerie medegaan, en eindelijk dat het kabinet de liberalen tegen zich heeft, maar dat die partij slechts 26 leden in de kamer telt en dus de minderheid uitmaakt."

In onze gewone editie hebben wij gevraagd, hoe de mededeelingen van het *Batav. Handelsblad*, dat aan de factorij te Macasser toegestaan is *f* 60,000 aan koperen munt naar Java uit te voeren, te rijmen is met art. 15 der wet van 1 Mei 1854. Wij hopen, dat men bij de behandeling der begrooting den minister er toe brengen zal, daarop te antwoorden.

De wet op den raad van state is in de tweede kamer aangenomen, evenzeer als die op het collatieregt van den staat. De minister van Herv. Eeredienst heeft zich bij de beraadslagingen over het laatste ontwerp in zeer liberalen zin uitgelaten over de verhouding van kerk en staat.

De prins van Oranje is sedert den 19den October door het roodvonk aangetast. Aanvankelijk had de ziekte haar gewoon verloop, en gaf geene reden tot ongerustheid. Den 2den November echter had zich eene hevige aphtheuse ontsteking der mondholte geopenbaard, waaraan de prins zeer veel leed. Er werden dagelijks door de HH. doctoren Everard en Vinkhuyzen bulletins openbaar gemaakt, en volgens deze wordt sedert den 6den in den toestand van den vorstelijken lijder eenige beterschap waargenomen.

NEDERLAND.

Rotterdam, 7 Nov. Met de maand October is ook het fraaije weder en de aangename herfst verdwenen, om plaats te maken voor eene veelal gure en vochtige weersgesteldheid.

De prijzen der levensmiddelen blijven op hun verhoogd standpunt stationnair. De groote aanvoeren van aardappelen uit Duitschland echter bedreigen de houders van inlandsche met schade.

Door het fraaije herfstweder, dat, zoo als men weet, geruimen tijd heeft aangehouden, zijn de wintergranen onder zeer gunstige omstandigheden in den grond gebragt, zoodat men daarmede de toekomst met vertrouwen kan te gemoet gaan.

— Den 2den dezer heeft op de Zeeuwsche kust een hevige storm gewoed, waardoor aanzienlijke zeeschade werd veroorzaakt.

Men schrijft uit Bergen-op-Zoom, dat het water daar eene sedert 1825 ongekende hoogte bereikte; terwijl uit Woensdrecht gemeld wordt, dat de nieuwe Catenpolder eene zware schade heeft bekomen, doordien een gat in den dijk geslagen en de polder grootendeels geïnundeerd werd.

— Z. M. de koning is den 1sten November van het Loo in de residentie teruggekeerd en zou, naar men verneemt, voornemens zijn den geheelen winter te 's Hage door te brengen.

— Volgens het bulletin van 7 November, was Z. K. H. de prins van Oranje, van zijne ziekte herstellende.

— Naar men verneemt, is ook door den koning als ridder in de orde van de Eikenkroon opgenomen, de heer J. J. Meijer, civiel gezaghebber in de afdeeling Tanah-Laut (Borneo).

— Men verneemt, dat Z. M. de koning der Belgen de insignia van het grootkruis der Leopoldsorde heeft toegezonden aan Z. K. H. den prins van Oranje.

— Den 4den is onder het voorzitterschap van den luitenant-generaal Duycker het examen aangevangen van de onder-officieren van het leger voor de betrekking van 2den luitenant voor het leger in de Oost- en West-Indische bezittingen. Naar men verneemt hebben zich daarvoor 80 adspiranten aangemeld. Het examen is aangevangen met de onder-officieren van het regement grenadiers en jagers.

De verschillende examens gehouden onder voorzitterschap van den generaal-maj. Hardenberg, van onder-officieren, die geëxamineerd wenschten te worden voor 2den luit.-kwartierm. bij het Oost-Indisch leger en voor gelijken rang van 2den luitenant-administrateur van kleeding en wapening voor het leger hier te lande, zijn afgeloopen. Omstreeks vijftig adspiranten hebben aan dat examen deelgenomen.

— De minister van oorlog heeft aan het leger bekend gemaakt, dat in het voorschrift van examen, ter verkrijging van den rang van 2den luitenant bij het leger in Oost-Indië de bepaling moet worden opgenomen, dat het aannemen van handgeld of premie alleen dan een beletsel voor de bevordering tot den rang van 2den luitenant bij het Oost-Indische leger ten gevolge heeft, indien het na de in dienstreding of bij reëngagement heeft plaats gehad.

— Z. M. heeft ten vervolge van vroegere besluiten houdende toekenning van eervolle belooningen wegens de expeditie in de Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo, en het debarquement in de Kapoeas-rivier, op den 28sten April 1860, den sergeant der sapeurs bij het leger in Ned. Indie, E. H. Schanfelaer of Schanfolaer, ter zake zijner verrigtingen bij de eerstgemelde expeditie, alsnog benoemd tot ridder der 4de klasse van de Militaire Willems-orde; alsmede van die houdende toekenning van eervolle belooningen wegens de expeditie op de Zuid- en Noordkust van Ceram, in de maanden September, October, November, en December 1860, den bij het leger in Ned. Indie dienenden korporaal P. F. J. O. de la Raparlier, insgelijks ter zake zijner verrigtingen bij die expeditie, alsnog benoemd tot ridder 4de kl. van de Milit. W.-orde; — op verzoek eervol ontslag verleend aan den 2den luit. der inf. C. F. Engelhard, à la suite van het kol. werfdepôt, en benoemd voor de dienst in Oost-Indie.

— Het etat-major van het met den 1sten dezer te Hellevoetsluis in dienst gestelde schroefstoomschip 4de klasse de *Linge*, is zamengesteld als volgt: Luitenant ter zee 1ste kl. P. M. van der Haak (onlangs met de *Hector* uit de West-Indien geretourneerd); komm. luit. t/z. 2de kl. N. Macleod, 1ste offic. luit. t/z. 2de kl. E. L. Ennie, adelborst der 1ste kl. G. van Herwaarden, offic. van gezondheid 3de kl. F. J. C. Broers, en offic. van administratie 3de kl. Y. A. Lagaaij, terwijl als chef over de machine van dien bodem is gesteld den machinist der 1ste kl., Disselwerf. Genoemd stoomschip is bestemd naar Oost-Indie en zal naar men verneemt, nog in dit jaar zijne bestemming derwaarts opvolgen.

— De Overland-post, loopende tot 14 September, is den 28sten October hier te lande aangekomen.

— Gedurende dit jaar zijn van Harderwijk vertrokken elf detachementen voor Oost-Indie en twee voor West-Indie. Het getal vertrokken onder-officieren en manschappen voor Oost-Indie bedraagt 1435 en voor West-Indie 92. Bij het koloniaal werfdepôt zijn weder van de korpsen infanterie van het leger een aantal onderofficieren en soldaten overgeplaatst, die zich verbonden hebben om te dienen bij het leger in Oost-Indie.

— Te Harderwijk arriveerde den 26sten October een detachement, sterk 21 man, uit Oost Indie teruggekeerd. Daaronder bevonden zich een sergant, gedecoreerd met de M. W. orde 4de kl., een sergt-majoor en 10 gepensioneerde manschappen.

— Bij koninklijk besluit is tot ridder der Militaire Willemsorde 4de kl. benoemd de sergeant van het O. I. leger, v. d. Horst. Tegelijk met deze benoeming werd hem door den majoor, kommandant van het koloniaal werfdépôt, een prachtig gouden cylinder-horologie aangeboden, als blijk van dankbaarheid der inwoners van Samarang, wegens zijne hulp bij de aldaar vroeger plaats gehad hebbende ongeregeldheden.

— Naar wij uit eene goede bron vernemen, zou bij de Regering het voornemen bestaan een aanzienlijk getal troepen naar Bandjermassing te zenden, en zouden reeds door het Dep. van Marine daartoe de noodige orders gegeven zijn. Althans men meldt ons, dat er eenige schepen worden in gereedheid gebragt om een detachement van ongeveer duizend man matrozen en mariniers naar Indië over te brengen.

— Ieder Nederlander, die zich verheugt als de verdiensten van groote mannen, vooral zijner landgenooten, erkend worden, zal voorzeker met veel belangstelling de eer vernemen, die aan onzen landgenoot Jacob Moleschott is te beurt gevallen, door den strijd, die de Italiaansche hoogescholen te Pisa en te Turin als het ware hebben gestreden om hem te bezitten. Beide boden hem te gelijk een leerstoel aan, de hoogeschool te Pisa in de organische scheikunde, die te Turin in de physiologie. Zoo als wij vernemen, heeft hij de laatste betrekking aangenomen op voorwaarden, die zeer voordeelig in geldelijk opzigt en teveus hoogst eervol zijn. Bij het genoegen dat aan een ieder die Moleschott kent, deze tijding verschaft, zal zich voorzeker ook een gevoel van weemoed mengen, dat wij dezen grooten degelijken natuuronderzoeker in 1846 hebben moeten verliezen.

— Als eene niet onbelangrijke gebeurtenis deelen wij mede dat Z. M. te Zutphen den eersten steen gelegd heeft aan een nieuw aangelegde brug, en daarmede tevens de aanleg der Staatsspoorwegen heeft ingewijd. Wij ontleenen dien aangaande het volgende aan de *Zutphensche Courant* van 22 Oct. 1861:

Spoedig nadat de Koning de plaats op de tribune had ingenomen, naderde ZEx. de minister van binnenlandsche zaken tot voor den zetel van den Koning, en hield, toen het gejubel een weinig bedaard was, de volgende aanspraak:

Sire?

Het heeft U. M. kunnen behagen, in eigen persoon den eersten steen te leggen aan deze spoorwegbrug. Die handeling wordt alom in den lande op haren prijs gesteld omdat zij is van hoog gewigt en diepe beteekenis. — Nederland, het land van handel bij uitnemendheid, dat in ontwikkeling en vooruitgang zich nimmer achterlijk betoonde, bleef tot dus ver verstoken van dit versneld middel van vervoer, dat overal leven en beweging wekt, handel en nijverheid voedt, bronnen van welvaart doet ontstaan of doet vloeijen, en dat bestemd schijnt om eenmaal den band te vormen die, de volken nader tot elkander brengende, hen broederlijk zal vereenigen, hinderpalen zal opheffen en scheidsmuren doen wegvallen.

Dit alles heeft U. M. doorzien en het koninklijk bevel werd gegeven dat het groote werk in het aanzijn moest geroepen worden. Dat woord vond alom weerklank in den lande en de vertegenwoordiging des volks gaf op het koninklijk voorstel een antwoord dat getuigde van hooge ingenomenheid.

Nu was het dan ook besloten dat spoorwegen Nederland zouden verbinden, met het buitenland en de deelen des lands onderling vereenigd zouden worden, en thans is de merkwaardige dag aangebroken, op welken door het leggen van dezen steen dat groote nationale werk plegtig door U. M. zal worden ingewijd.

Nederland dankt U Sire! voor Uwer Majesteits belangstelling in 's volks welvaart op nieuw en bij herhaling betoond. Nederland verheugt zich dat Uwe Majesteit van die belangstelling op heden een zoo overtuigend bewijs in het openbaar heeft willen geven. Nederland wenscht dat het U. M. moge gegeven worden de voltooijing te aanschouwen van het werk heden door U plegtig aangevangen en ingewijd en dat U. M. nog jaren daarna zich zal mogen verheugen in de welvaart en bloei, door deze werken in het leven geroepen en in de dankbaarheid van een gelukkig volk.

Dankbaarheid Sire, was de grond waarop die innige betrekking rustte die Nederland aan Oranje voortdurend verbond. Moge ook de gebeurtenis van dezen dag strekken om dien band van liefde en van trouw, waarin wij den waarborg zoeken onzer nationale welvaart en roem, zoo mogelijk te versterken en onverbreekbaar te bestendigen.

Nederland weet Uwer Majesteits zorg naar waarde te schatten. Alom in den lande wordt bijval geschonken aan deze nationale zaak, maar bijzonder mag hier hulde gebragt worden aan den belangeloozen ijver der edele Friesen, die zich als een eenig man vereenigden en alle benoodigde eigendommen vrijwillig afstonden. Mogt dit voorbeeld navolging vinden in de andere gewesten, allereerst in het gewest waar de Koning het werk plegtig inwijdt, dan zou dat werk bevorderd en de uitvoering bespoedigd worden en het bewijs geleverd dat men een groot algemeen belang weet te scheiden van baatzucht en eigen voordeel.

Na het vernemen van 's Konings bevelen, geleidde Z. Ex. Z. M. onder het spelen der muziek naar den pijler. De minister noodigde den president der spoorweg-kommissie uit, het proces-verbaal te lezen; terwijl dit geschiedde, bragt de aannemer een lessenaar en nadat de ingenieur Kalff pen en inkt aan Z. M. had overhandigd, werd het door H. D. onderteekend. De president deed het in een looden bus, waarbij de Koning munten voegde door den ingenieur Fijnje aangeboden. Door den aannemer en een opzigter werd de bus digtgemaakt en aan den president overhandigd, die haar Z. M. aanbood.

Terwijl de Koning de bus in den steen legde, bood freule van Limburg Stirum aan de regterzijde van Z. M. staande, H. D. den truffel aan, te gelijkertijd naderde ingenieur Waldorp met den kalkbak aan de andere zijde. Daarop liet men den steen [1]) zakken, na het omkleedsel te hebben weggenomen, en toen nu Z. M. door den ingenieur Reuvens den hamer was aangeboden, traden allen nader en vormden op eerbiedigen afstand een kring om den Koning.

Zoodra het werk verrigt was, viel de muziek met het volkslied in, en werd het geschut gelost, terwijl de onafzienbare menschenmassa in luid gejubel uitbarstte. Z. M. wendde zich nu in korte bewoordingen tot de ministers en de spoorwegcommissie, en drukte den wensch uit, dat het ondernomen werk wel mogt gelukken en tot zegen van het vaderland verstrekken.

ENGELAND.

De katoen-kwestie geeft den *Times* aanleiding tot een even wel beredeneerd als belangwekkend artikel, waarin het blad zich ten sterkste tegen elke interventie in de Americaansche aangelegenheid verklaart. Aan de fabriekanten te Manchester, die luide verlangen, dat de regering zich niet store aan de blokkade, welke zij ten eenenmale onvoldoende verklaren, antwoordt de *Times*, dat aangezien Engeland de geconfedereerden als oorlogvoerende partij heeft erkend, het evenzeer de blokkade moet eerbiedigen, die wettelijk ter openbare kennis gebragt, ook wettelijk door Engeland is erkend. Van de tegenwoordige houding af te wijken zou niet alleen daarom gevaarlijk zijn, omdat het onmiddelijk gevolg daarvan de oorlog zijn zoude, maar het zou ook eene groote onregtvaardigheid wezen, waarvan de schande over eeuwen nog op Engeland zou neerkomen, terwijl het door de Americanen en hunne naneven vervloekt zou worden. Het is waar, dat de blokkade niet geëerbiedigd wordt — een ieder weet, dat het schip *Burmuda* met eene lading oorlogsmaterieel de haven van Savanna is binnengeloopen — en zoo men de zaken tot het uiterste wilde drijven, zou men de regering te Washington kunnen te kennen geven, dat de Europesche regeringen zich alleen tot de erkenning eener effectieve blokkade hebben verbonden. Doch dat de fabriekanten van Lancashire het volgende wèl in overweging nemen: Niet alleen het noorden, maar ook het zuiden zelf snijdt den uitvoer van katoen af. Een schip, dat eene haven kan binnenloopen, kan ook weêr verlaten, en indien het zuiden werkelijk katoen naar Engeland had willen zenden, dan had het daartoe de beste gelegenheden. Het ligt echter voor de hand, dat de regering van het zuiden, door den uitvoer van katoen tegen te houden, geen ander doel heeft,

---

[1].) De steen vervaardigd door den heer H. G. Knoops te Arnhem draagt in vergulde letters het volgend opschrift:

KONING WILLEM DE DERDE
HEEFT
VAN DEZE BRUG DEN EERSTEN STEEN GELEGD
EN DAARMEDE
DEN AANLEG DER STAATS-SPOORWEGEN
DOOR ZIJN RIJK
INGEWIJD,
XXII OCTOBER MDCCCLXI.

dan de vreemde mogendheden te noodzaken, deel aan den strijd te nemen, en het zou Engeland niet betamen, zich in dergelijken strik te laten vangen. — Ook de *Observer* laat zich in denzelfden geest uit, en men mag daaruit opmaken, dat de Engelsche regering vast besloten heeft, eene strikte onzijdigheid te blijven in acht nemen.

— Het hier verschijnende Russische dagblad, *de Kolokol*, bevat in zijn nommer van gisteren een brief van zijn redacteur, den bekenden Russischen uitgewekene Alexander Herzen, aan den Russischen gezant alhier, welke brief in de politieke clubs der hoofdstad veel besproken wordt. De heer Herzen geeft aan bedoelden ambassadeur kennis, dat hij in tegenwoordigheid van getuigen een brief heeft ontvangen, waarin een onbekende hem waarschuwt, dat de geheime politie te St. Petersburg voornemens is hem (den heer Herzen) te doen opligten of te doen dooden. Hij verklaart wijders aan deze mededeeling geen geloof te slaan, doch dat hij het in het belang acht van de Russische regering zelve, om de achterdocht, die op haar rust, te verwijderen. Het slot van den brief luidt aldus: De keizerlijke ambassade moet mij wel haren steun verleenen, om de lasteraars te beschamen, en dit is nog niet alles. Gij moet mij thans bewaren als uw oogappels, want bij elk hair, dat van mijn hoofd zal vallen, zal men zeggen, dat de Russische regering het mij heeft uitgetrokken. Dit is zóó zeer in uw belang, dat ik, na notarieel afschrift van bedoelde brieven in vertrouwde handen te hebben gesteld, geen enkelen maatregel voor mijne veiligheid meer zal nemen, daar ik wel weet, dat gij u met die taak moet belasten en ik mij gerust aan de moederlijke bezorgdheid der Russische ambassade kan toevertrouwen."

— De *Times* bevat, naar aanleiding van het gesprokene door den koning van Pruissen bij zijne krooning te Koningsbergen, een hevig artikel tegen het koningschap „bij de genade Gods". De woorden „bij de genade Gods" zegt het blad, drukten een pligt, geen regt uit. Zij waren eene belijdenis, dat de koningen een hoogeren Heerscher verantwoordelijk zijn en hunne magt voor het welzijn der natie in handen hebben, niet echter dat zoowel God als de menschheid verpligt zijn, de regten eener vorstelijke erfopvolging te eerbiedigen. Ook *Daily News*, de *Morning Herald* en andere Londensche bladen uiten zich in de bitterste bewoordingen over den Pruissischen toestand.

— Kossuth heeft aan een zijner vrienden te Glasgow een brief geschreven handelende over den toestand in Hongarije, Oostenrijk en Italie. Het hoofdargument in den brief strekt om te bewijzen, dat een nieuw conflict tusschen Hongarije in Oostenrijk niet alleen noodlottig voor de Hongaren zou zijn, maar tevens hoogst nadeelig zou werken op den vooruitgang en de beschaving, Italie zou verhinderen zich te consolideren, de oplossing der Oostersche kwestie moeijelijker zou maken en de nationale eenheid van Duitschland onmogelijk doen worden. Kossuth treedt voorts in eenige retrospectieve beschouwingen omtrent de onlangs plaats gehad hebbende geschillen tusschen de Hongaarsche staatslieden en de Oostenrijksche regering en keurt ten volle de handelingen der eersten goed, alsmede den passieven tegenstand van het volk. Ten slotte doet hij een beroep op het liberalisme van de Eng. natie en smeekt haar zich niet om den tuin te laten leiden, maar veeleer de naar onafhankelijkheid strevende Hongaren eene morele ondersteuning te verleenen. Hij tracht tevens aan te toonen dat indien Hongarije valt, Venetie nimmer aan de Italianen zal worden afgestaan en dat de oplossing der Italiaansche kwestie — die aan den Donau en niet aan de Po zal plaats hebben — grootendeels, zoo niet geheel afhangt van het succes van Hongarije.

FRANKRIJK.

Parijs, 15 Oct. Een geneesheer te Livorno deelt twee door hem in de maand Mei dezes jaars gedane waarnemingen mede, volgens welke de koepokstof op andere ligchamen zou werken alleen door het gebruik van zekere hoeveelheid melk van eene koe, tijdens bij deze de oorspronkelijke koepokken ontwikkeld worden. De *Gazette des Hopitaux* zegt, dat waarschijnlijk een aantal jonge dames, die nu opzien tegen het prikken met het lancet, gaarne om de drie of vier jaren een glas melk zullen drinken van eene koe die de pokziekte heeft, om daarin een waarborg tegen de pokken te vinden.

— Aangaande het onweder, dat laatstleden Vrijdag in het Zuiden van Frankrijk heeft gewoed, ontvangt men treurige berigten. In de omstreken van Montpellier heeft eene windhoos groote schade aangerigt; een aantal boomen is ontworteld en verscheidene huizen zijn vernield. Te Montpellier zelf viel zulk een stortegen, dat onderscheidene huizen onderliepen. De rivier de Lez steeg zoo hoog, dat men voor eene hevige overstrooming vreesde. Een gedeelte van de brug Megan is weggespoeld. Ook te Alais moesten de bewoners naar de bovenverdiepingen hunner woningen vlugten. In het arrondissement Vigan heeft de landbouw veel geleden. In het departement Gard werd het water met zoo veel kracht in de rigting van Lalle opgestuwd, dat aldaar eene mijn instortte, waarin 117 mijnwerkers waren, De prefect liet dadelijk de autoriteiten en een ingenieur bijeenkomen, om maatregelen te beramen. Er werd door de spoorwegmaatschappij eene locomotief te hunner beschikking gesteld; spoedig volgde een tweede trein met werklieden. Men bevond spoedig dat er aan eene dadelijke redding der ongelukkigen niet te denken viel, daar er eene gasontploffing in de mijn had plaats gehad. Men ging echter met ijver aan het werk, en thans reeds kan men de stemmen der ongelukkigen en hunne mokerslagen vernemen. Men berekent, dat 2 millioen kubieke ellen water de mijn zijn binnengedrongen en dat het uitpompen minstens drie maanden zal duren. Om in den nood van de huisgezinnen der mijnwerkers te voorzien, is er een buitengewoon crediet geopend.

— Na al wat men sedert eenigen tijd van den geestelijke Passaglia heeft gehoord, laat het zich thans aanzien, dat hij verder met zijne polemiek tegen den paus minder opgang zal maken, en meer en meer de overtuiging zal worden gevestigd, dat die polemiek grootendeels niets anders is dan eene persoonlijke wrank, omdat hij door den paus, in weerwil van zijn herhaald aanzoek, bij de benoeming tot eene hooge betrekking is voorbijgegaan. Een der Italiaansche dagbladen heeft tot dit gevoelen niet weinig toegebragt, door eene aanwijzing van de zeer in het oog loopende contradictiën tusschen twee geruchtmakende brochures van Passaglia, namelijk die welke hij verleden jaar te Rome en die welke bij dezer dagen te Florence in het licht gaf. Het bedoelde blad plaatst die verschillende zinsneden tegenover elkander, en ofschoon het zich voornamelijk bepaalt tot slechts korte volzinnen, vormt dit toch eene tabel van niet minder dan vier groote kolommen. Onder de daarin aangewezen tegenstellingen vindt men onder anderen de volgende:

In 1860: „De paus mag onder geen wereldlijken vorst staan." — In 1861: „De paus behoort onder het gezag van den koning van Italie te staan"

Ten vorigen jare schreef hij: „De onttrooning van den paus zou eene vernedering en een ongeluk voor de kerk zijn." In zijn laatste geschrift daarentegen staat duidelijk: „Werd de paus onttroond, dat zou allezins in het belang der kerk zijn."

In zijne eerste brochure leest men: „Al wie den paus zijne staten ontneemt, moet volgens het concilie van Trente geëxcommuniceerd worden." In zijn laatste geschrift: „De bisschoppen hebben ongelijk met te denken, dat degenen die den paus uitplunderen, geëxcommuniceerd moeten worden."

In 1860: „Verzet tegen den paus is eene schandelijke stoutheid." In 1861: „Het is een bewijs van edele vaderlandsliefde, wanneer men de plegtige verklaringen van den paus bestrijdt."

En zoo zijn er eene menigte zulke tegenstellingen, die, nu eenmaal de aandacht van het publiek er op gevestigd is, den schrijver zijn invloed grootendeels, zoo niet geheel zullen doen verliezen.

Volgens berigten uit Rome van den 10den Oct. is, ten gevolge van een pauselijk bevel, door den prefect der congregatie voor den index eene commissie van achttien leden aangewezen om een oordeel uit te spreken over de bedoelde brochure van den pater, *pro causa Italiana*. De commissie oordeelde de brochure in strijd met de leer der kerk.

De abt Passaglia schreef hierop aan den prefect, verklaarde de schrijver der brochure te zijn en verlangde, krachtens de bul van Benedictus XIV, zijne verdediging voor genoemde commissie voor te dragen. Eene congregatie van kardinalen werd alsnu gekozen om het oordeel der commissie in overweging te nemen; zij weigerde de verdediging van den abt toe te laten en besloot de brochure op den index te plaatsen.

Indien men geloof mag slaan aan de *Nationalités*, dan zou het voorbeeld van pater Passaglia onder de Italiaansche geestelijkheid hier en daar navolgers vinden. Reeds heeft het kapittel van Milaan en voorts dat van Pistoria zijne adhaesie aan het gevoelen van den pater kenbaar gemaakt. De *Nazione*, een dagblad, dat te Florence het licht ziet, zegt dat onderscheidene priesters, zelfs prelaten, eerlang geschriften in denzelfden geest in het licht zullen geven.

Zeker is, dat te Napels onder de geestelijkheid een adres van adhaesie aan de brochure van den abt Passaglia circuleert.

— Er is weder eene brochure over de oplossing der Romeinsche kwestie uitgekomen, getiteld *la Souveraineté du Pape et l'unité Italienne* (des ouvereiniteit van den paus en de Italiaansche eenheid.) Daarin wordt gezegd, dat Italië, om sterk te zijn, een middenpunt, eene hoofdstad noodig heeft, dat Rome die hoofdstad moet zijn. Italië eischt dit met regt, doch ook de kerk eischt een Rome voor haar opperhoofd. „Vertrekken wij — zoo luidt de brochure — van de monding van den Tiber en laat ons die rivier tot Rome opvaren. Naauwelijks Rome uitgetreden, dan laten wij digt bij het Vaticaan den Tiber aan onze regterhand liggen en volgen wij den linkerkant van den weg van Florence, ten einde dien weg van verkeer, die de hartader is van het Westen van Italië, niet te doorsnijden. Wij bevinden ons dan bij de bergen van Cimini en hebben dan op de kaart een grondgebied afgebakend, dat ongeveer zoo groot zou zijn als het vroegere hertogdom Lucca. Het is geen koningrijk, maar het pausdom zou daar een staat hebben en dat is hetgeen het eischt".

„De katholieke kerk — zoo is de gevolgtrekking, die in de brochure wordt gemaakt — kan niet tegen zoodanige strekking hebben. Zij wil, dat de paus vrij zij en souverein: hij is het; dat hij een onzijdig en onafhankelijk grondgebied bezitte: hij heeft het; dat hij in het Vaticaan zij; hij is er; dat men vrijen toegang tot den paus hebbe: men laat hem Civita-Vechia; die haven, welke te klein is voor een grooten staat, moet genoegzaam zijn voor de behoeften van de kerk".

— Aan de *Neue Preuss. Ztg.* wordt gemeld, dat prins Napoleon Zondag jl. een zeer levendig tooneel heeft gehad met de keizerin, welke er bij tegenwoordig was, toen hij den keizer over een brief van zijn ('s prinsen) schoonvader, Victor Emmanuel, onderhield, waarin deze hem bezwoer, bij den keizer aan te dringen op de ontruiming van Rome, „daar wij anders door het Mazzinismus zouden worden medegesleurd". Louis Napoleon moet daarop zijn neef verklaard hebben, dat de gesteldheid van Europa hem niet toeliet, den staat van zaken te Rome te veranderen.

DUITSCHLAND.

Weenen, 8 October. De redacteur van het te Lemberg verschijnende blad de *Glos* is schuldig verklaard aan hoogverraad en pogingen tot opruijing, en deswege veroordeeld tot vijf j[aren] zware kerkerstraf, ontzetting uit den adelstand, verlies d[er] bevoegdheid als redacteur en verbeurte van de helft der bo[rg]stelling.

Bremen 16 Oct. De *Weser Zeitung* van heden bevat ee[ne] mededeeling aangaande het door Bremen ontworpen verdrag b[e]treffende de vloot. Diensvolgens neemt Pruissen op zich [de] inrigting eener vloot, welke voldoende is tegen Denemarken [en] tot bescherming der Duitsche vlag in Oost-Azië, enz. A[an] alle Duitschers staat de toetrede tot de vloot vrij, welke d[e] gevorderd evenzeer ten dienste zal staan van de consuls d[er] overige Duitsche staten, als aan die van Pruissen. De Duits[che] regeringen betalen, behoudens nader te regelen contrôle, ee[ne] bijdrage voor de vloot. Het daarvoor bestemde hoofdstuk d[er] Pruissische begrooting wordt op 3½ milioen thaler aangenome[n]. De binnenstaten betalen 2 sgr. per hoofd der bevolking, ee[n] totaal van 900,000 th. uitmakende, de oeverstaten 3 sgr. totaal 260,000th., en de Hanzesteden 12 sgr., totaal 140,000 th.

— De directeur van policie te Berlijn heeft in de dagblade[n] het volgende staaltje van knevelarij laten openbaar maken. Zekere Matthias, redacteur der *Neue Gerichtszeitung*, had daarin van tijd tot tijd beleedigende en lasterlijke artikelen geplaatst tegen den ondernemer en eigenaar van den Victoria-Schouwburg, den heer Cerf. Eindelijk had hij zulk een artikel door een tweeden persoon vooraf onder de oogen van den heer Cerf laten brengen, met bijvoeging, dat het niet onmogelijk zou zijn van genoemden redacteur gedaan te krijgen, dat het niet opgenomen werd. Dien ten gevolge had Zaturdag avond eene bijeenkomst plaats, waarin Matthias eindelijk ronduit verklaarde, dat het hem alleen om geld te doen was. Als Cerf hem 50 th. gaf, zou hij voortaan rust hebben. De laatste nam in schijn dit aanbod aan, gaf voorloopig 5 th. en bestelde Matthias Zondagvoormiddag te 11 uren bij zich aan huis, om de rest te ontvangen. Matthias paste goed op zijn tijd. Intusschen had Cerf de bescherming van de politie ingeroepen, daar hij niet voornemens was, zich in dier voege te laten plunderen, en had in een belendend vertrek twee commissarissen van politie en nog eenige andere menschen vereenigd. Die personen waren nu ongemerkt getuigen, dat bedoelde Matthias zich liet vinden, om met 20 th. genoegen te nemen, dat hij die 20 th. in den zak stak en zijn woord van eer gaf, dat hij Cerf nu niet verder vervolgen zou, met de bijvoeging, dat hij aan zijne volgende artikelen wel eene zoodanige wending zou geven, dat het publiek, 't welk een blind vertrouwen in hem stelde, niet verwonderd zou zijn, hoe hij van een vervolger des heeren Cerf zoo plotseling diens vriend geworden was. Toen Matthias zich eindelijk verwijderen wilde, veranderde de heer Cerf van toon en werd onaangenaam. De beide commissarissen van politie kwamen te voorschijn, noodzaakten Matthias het geld terug te geven en namen hem voorts in hechtenis.

CHINA.

De *Moniteur de l'armée*, het dagblad van het Fransche ministerie van oorlog, zegt op grond van particuliere brieven uit Shanghae van 17 Augustus jl.:

„Te Shanghae was uit eene volkomen geloowaardige bron berigt ontvangen, dat het aan twee Fransche zendelingpredikers, behoorende tot de zendelingspost in de provincie Sehtschuan, gelukt was in Thibet door te dringen. Zij bevonden zich aldaar in de provincie Tsang, en hoopten Lhassa, de hoofdstad des lands, te zullen kunnen bereiken. Zij verstaan en spreken de taal van Thibet zeer goed, en zullen alzoo in staat zijn om onze kennis van dat merkwaardige land, van zijne natuurlijke gesteldheid, geschiedenis en godsdienst, wezenlijk te vermeerderen.

„Door de paters Jezuiten van Shanghae is eenige maanden geleden te Tien-tsin (de voorhaven van Peking) eene school geopend, welke veel opgang maakt. Zij geven er onderrigt in ambachten en kunsten, en leeren aan de jonge Chinezen tevens de grondwaarheden des Christendoms.

(*Jav. Ct.*)

ZEEBERIGTEN.

Straat Sunda doorgezeild.

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN.		NAAR
Dec.	15 Hamburg	Guinea	J. Bundesen	Batavia	14 Dec.	Bushire. [1]
〃	— Nederlandsch	Minister van Hall	O. de Haas	〃	13 〃	Amsterdam.
〃	16 Deensch	Jörgen Bruhn	J. P. Kopperhold	〃	15 〃	〃
〃	— Nederlandsch	Ardjoeno	A. F. Siedenburg	〃	16 〃	Nederland. [2]
〃	17 〃	Vooruit	W. C. Kool	New-Castle	— Julij	Batavia.
〃	— 〃	Burgemeester van Middelburg	K. Hoek	〃	25 〃	〃
〃	18 Bremer	Orient	Budermann	Buonazaires	17 Oct.	〃
〃	— Russ	Griedin	Kolpitoff	Batavia	18 Dec.	Petersburg.
〃	— Fransch	Bangkok	E. Dewal	Bordeaux	1 Sept.	Singapore.
〃	14 Engelsch	Eliza Thornton	T. Maxwell	Batavia	8 Dec.	Londen. [3]
〃	18 Nederlandsch	Helena	M. Starkenburg	〃	17 〃	Rotterdam. [4]
〃	— 〃	Zeenijmph	G. van Roggen	Amsterdam	11 Sept.	Batavia. [5]
〃	19 Spaansch	Prudencia	J. C. Secertua	Manilla	1 Dec.	Liverpool.
〃	— Bremer	Humboldt	J. F. Daunemann	Buonazaires	23 Oct.	Order [6]

[1]) De heer Arathoon. [2]) De Schout bij Nacht Vogelpoot en Echtg. [3]) R. M. Wenleij en Maxwell. [4]) gepasporteerde Militairen. [5]) met 22 passagiers. [6]) gepraaid dd. 13 dezer de Nederl. bark Christina Agatha, voor Batavia op 100° LO en 14° ZBr.

Aangekomen schepen te Batavia.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN		AGENTEN.
December	18 Nederlandsch	bark	Burg. v. Middelburg	K. Hoek	New-Castle	20 Aug.	Maclaine, Watson & Co.
〃	— Ned. Indisch	stooms.	Batavia	G. A. Nije	Borneo Westh.	15 Dec.	W. Cores de Vries.
〃	19 Nederlandsch	schip	Vooruit	W. C. Kool	New-Castle	16 Julij	van Ommeren, Rueb en co.
〃	— 〃	bark	Bezoekie	W. H. Rusman	Rotterdam	2 Aug.	Reynst en Vinju.
〃	— 〃	〃	Senior	R. P. Bakker	Simonsbaai	13 Nov.	C. Bahre en G. Kinder.
〃	— Ned. Indisch	stooms.	Koning. d. Nederlanden	E. Lewis	Soerabaija	15 Dec.	W. Cores de Vries.
〃	20 Nederlandsch	bark	Zeenijmph	J. F. G. v. Roggen	Amsterdam	11 Sept.	Haager en Schnurman.
〃	— 〃	〃	Minerva	J. Botesz	Singapore	6 Dec.	Maclaine, Watson & Co.
〃	— Brem.	〃	Orient	Budelmann	Bicnazaires	17 Oct.	C. Bahre en G. Kinder.
〃	— Nederlandsch	〃	Salatiga	J. N. Besier	Liverpool		〃
〃	— 〃	〃	Christina Agatha	W. L. Esink	Londen		Maclaine, Watson & Co.
〃	— 〃	brik	Alida	P. H. Kiewit	Amsterdam		Dümmler & Co.
〃	— Ned. Indisch	bark	Noorban	Said Djahia,	Banka	11 Dec.	Coulster.
〃	— 〃	〃	Banelgair	Sech Drahim	Palembang	12 〃	〃
〃	21 〃	stooms.	Ambon	Vogel	Singapore	17 〃	W. Cores de Vries.

Vertrokken schepen van Batavia.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR.
December	19 Nederlandsch	schip	Zaanstroom	R. L. Schaap	Cheribon.
〃	— 〃	〃	Twee Gezusters	J. Bergman	Soerabaija.
〃	— Ned. Indisch	schoener	Maria Catharina	Boeijong Tenga	Samarang.
〃	— Fransch	schip	le Cesard	H. Ketjen	Frankrijk.
〃	20 Ned. Indisch	bark	Oeij Sinjo	Oeij Holian	Pecalongan.
〃	— Engelsch	schoener	Water Lely	A. Greig	Singapore.
〃	21 Nederlandsch	brik	Catharina Geertruida	E. E. Mos	Nederland.
〃	— Ned. Indisch	schip	Faidoel Moebark	Noordin	Soerabaija.

In lading liggende schepen te Batavia.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch......	schip	President Plate...........	Harten	Nederland............	Landberg, Bezoet de Bie & Co.
	bark	Nieuw Lekkerland*...........	Hoffman...........	....	van Ommeren, Rueb & Co.
〃	〃	Elizabeth*............	J. Snoek...........	Rotterdam	B. van Leeuwen & Co.
〃	schip	Remegius Adolphus............	D. Forbes Browning.........	Nederland............	Busing, Schröder & Co.
〃	brik	Wilhelmina en Elise*............	Priebee............	Nederland............	Hunter, Houghton & Co.
〃	bark	Krimpen a/d. Lek*............	Ouwehand	....	Maclaine, Watson & Co.
〃		Zeepaard	Tjebbes............	....	〃
〃	〃	Burgemeester van Middelburg*....	K. Hoek............	....	〃
〃	〃	Zeenijmph*............	J. F. Graadt v. Roggen......	Samarang............	Haager en Schuurman.
〃	schip	Medea	J. Lourens............	Soerabaija............	Reynst en Vinju.
〃	bark	Bezoekie	Rusman	Soerabaija............	〃
〃		Generaal de Stuers............	Viersma	Soerabaija............	J. F. van Leeuwen & Co.
〃	〃	Senior*............	R. P. Bakker	Nederland............	C. Bahre en G. Kinder.
〃	schip	Vooruit	W. C. Kool............	....	van Ommeren, Rueb & Co.
〃	bark	Batavia............	J. J. Prange............	Cheribon............	G. Buijn & Co.
Ned. Indisch......	〃	Anis Balhair*............	Sech bin Soenkar............	Samarang............	Coulster.
	schip	India*............	Sech Bafadal............	Samarang............	〃
〃	brik	Fathul Main*............	....	Macasser............	〃
〃	bark	Marzoek*............	Said Segaf............	Cheribon............	〃
〃	schoener	Doris*............	Lauwsen............	Balie............	〃
〃	〃	Machmoed*............	Garling............	Singapore............	〃
〃	bark	Noemanoel Barie*............	Sahaboedin	Samarang en Banjermassing.	Buijs, Jacobsen & Co.
〃	brik	Cheribon Packet*............	Sjarief Baharoen............	Soerabaija en Banjermassing.	〃
〃	〃	Fathus Seroer*............	Sech Bakreso............	Macasser via Soerabaija......	〃
〃	bark	Maijmoon*............	Said Barkeba............	Cheribon, Sam. en Soerabaija	〃
〃	〃	Atiatoor Rachman*............	....	Banjermassing............	〃
〃	〃	Lachmadie*............	Said Alhassnij............	Cher., Tagal en Pecalongan.	B. J. Jacobs.
〃	〃	Atiatoor Rachman*............	C. M. van Nooijen............	Celebes............	P. Landberg en Zoon.
〃	brik	William*............	N. W. de Jong............	....	〃
Hanover...........	schip	Kroonprins Ernst August*.........	P. C. Wilder............	Soerabaija............	J. F. van Leeuwen & Co.
Amerikaansch.....	〃	Rosette*............	Pierce	....	Paine, Stricker & Co.
Lubeck............	bark	Emma en Mathilde*............	Behrens............	Victoria Baai............	E. Moormann & Co.

Aangekomen schepen te Soerabaija.

DATUM.	VLAG.		NAM. DER SCHEPEN	GEZAGV.	VAN
Dec.	Ned.	bark	Arij Scheffer......	Kunst	Batavia
〃	— N. I.	〃	L'Esperance.......	Paulus	〃
〃	6 Ned.	〃	Electra	Wegman......	〃
〃	— Z. M.	stooms.	Soembing lt. t/z. 1e	kl. Haudraat..	Makasser
〃	— N. I.	bark	Fathool Madjiet...	Bahasoewan...	Banka
〃	7 〃	stooms.	Prins van Oranje..	Prins..........	Banjermass.
〃	— Ned.	bark	Serius	Wagner	Batavia
〃	— Eng.	〃	Wave	Hendersen......	Liverpool
〃	8 Ned.	〃	Koning Willem II.	van Menkman.	Batavia
〃	9 N. I.	stooms.	Oenarang	van Hulstijn..	〃
〃	10 〃	bark	Marzoek	Sech Bagamir.	〃
〃	11 〃	〃	Atiatoel Rachman..	Sech Osman...	Amoij
〃	— Hamb.	〃	Kalimaas..........	Spring	Batavia
〃	— N. I.	〃	Atiat Rachman....	Bahasoan	Amoij
〃	—	〃	Charles..........	Kamaralie	Panaroekan
〃	— 〃	〃	Hing Goan.......	Intje Aloewie.	Boeleleng
〃	— 〃	〃	IJoeserin..........	Sech Banie...	Sumanap
〃	— 〃	stooms.	Palembang	Kramer	Batavia
〃	— Ned.	bark	Eva Johanna......	van Bochove..	〃
〃	12 N. I.	stooms.	Padang	Guijot.......	〃

Vertrokken schepen van Soerabaija.

DATUM.	VLAG.		NAM. DER SCHEPEN	GEZAGV.	NAAR
Dec.	3 Z. M.	stooms.	de Vecht.. Lt. t/z.	1 kl. Bunnik.	Banjermassing
〃	4 N. I.	bark	Fathoot Barie.....	Sech Biljoen..	Makasser
〃	— 〃	〃	Fathat Haer......	Sech Bahaloan.	Grissee
〃	6 Amer.	〃	Marij Bradford....	Thomsen	Pasoeroean
〃	7 N. I.	stooms.	Makasser	Bierings......	Samarang
〃	— Ned.	bark	Vrede..............	van der Plas..	Pasoeroean
〃	Z. M.	stooms.	Madura. lt. t/z 1e kl.	Phaff.........	Koetie
〃	8	bark	Pictura	Leonhardt.....	Ternate
〃	— Hamb.	〃	Johanna Stoll.....	Kock........	Nederland
〃	9 Bal.	〃	Ardjoeno..........	Saridjo	Bali
〃	10 Eng.	〃	Wave	Hendersen	Pasoeroean
〃	11 N. I.	stooms.	Prins van Oranje..	Kuller	Batavia
〃	— Ned.	bark.	Arij Scheffer	Kunst	Pasoeroean

In lading liggende schepen te Soerabaija.

VLAG.		NAM. DER SCHEPEN	GEZAGV.	
Nederlandsch..	bark	Telegraph	Rolufs........	Nederland
		Julie Claire.......	v. Oosteroom.	〃
〃	〃	~~Electra.........~~	~~Wegman ......~~	〃
Oldenburg......	〃	O. Thijn..........	Addicks.......	〃
Nederlandsch...	〃	Weltevreden	Duinker	〃
	〃	Anthonia Petronella	Voorendijk....	〃
〃	〃	Nova Zembla......	Hordijk	〃
〃	〃	Josepha Louisa....	Muijsson	〃
Engelsch........	〃	Cleveland	Custanet......	Amsterdam
Nederlandsch...	〃	Jan van Hoorn....	Borghorst.....	〃
	〃	Heijl. Vinc. v. Paulo	Vasten	
〃	〃	Wilhelmina.......	Ihnen	
Amerikaansch .	〃	Ceylon	Sompson......	Nederland
Nederlandsch...	〃	Jac. Corn. Clasina.	Delclisur......	〃
Hamburg	〃	Helois	Hansen.......	Amsterdam

Aangekomen.

INDRAMAIJO. 11 Dec. N. I. bark *Justina*, Drensahl, v. Samarang.
PAMANOEKAN. 2 Dec. N. I. bark *Oeij Sinjo*, Oeij Holian, v. Batavia.
REMBANG. 6 Dec. N. I. bark *Goanlie*, Tan IJonggoan, v. Cheribon.— 9 N. I. bark *Tjangoan*, Sie Ikhiem, v. do.
GRISSEE. 6 Dec. N. I. schoen. *Sarie Grissee*, Lim Liangsing, v. Riouw.— 9 N. I. schoen. *Kim Tjiattjiang*, Io Ingan, v. Cheribon.
SUMANAP. 3 Dec. N. I. schoen. *Hing Aan*, Pa Badie, v. Soerabaija.
PROBOLINGO. 6 Dec. Ned. bark *Susanna Cornelia*, van de Vijver, v. Soer.
BANJOEWANGI. 30 Nov. N. I. schip *Fathool Moebarak*, Moeda, v. Soerabaija; Ned. bark *Willem Daniel*, de Jong, v. do.— 4 Dec. Ned. bark *S. van Heel*, Dietz, v. Pasoeroean.— 5 Ned. bark *K. Ned.* IJachtclub, Zack, v. Probolingo; Ned. bark *Noordster*, Luteijn, v. Panaroekan; Ned. bark *Tjilingsie*, Ouwehand, v. do.
TJILATJAP. 9 Dec. Ned. brik *Henriette*, Gerrits, v. Soerabaija.

Vertrokken.

INDRAMAIJO. 11 Dec. N. I. bark *Thee Liong*, Tjan Binsik, n. Rembang.
PAMANOEKAN. 8 Dec. N. I. bark *Oeij Sinjo*, Oeij Holian, n. Batavia.
PECALONGAN. 9 Dec. N. I. brik *Tartar*, Lim Kiangkong, n. Batavia.— 11 N. I. bark *Batavia*, Oeij Soewio, n. do.
REMBANG. 10 Dec. N. I. bark *Tjangoan*, Sie Ikhiem, n. Samarang.
GRISSEE. 9 Dec. N. I. bark *Saijan Maskoor*, Moh. IJoesoop, n. Samarang.
PROBOLINGO. 7 Dec. Ned. bark *Susanna Cornelia*, van de Vijver, n. Soer.
BANJOEWANGI. 29 Nov. Hamb. bark *Antonia*, Bock, n. Bushire.— 30 Ned. bark *Estafette*, Oepkes, n. Amsterdam.— 2 Dec. Ned. bark *Willem Daniel*, de Jong, n. do.— 3 N. I. schip *Fathool Moebarak*, Moeda, n. Tjilatjap.
PANAROEKAN. 3 Dec. Ned. bark *Noordster*, Luteijn, n. Nederland; Ned. bark *Tjilingsie*, Ouwehand, n. do.
TJILATJAP. 9 Dec. N. I. bark *Jane*, Meijer, n. Soerabaija.

NEDERLANDSCHE HAVENS.

Aangekomen.

Brouwershaven. 25 Oct. *Amanda*, Runge, New-York.— 27 *Mac Leod*, Balmanno, Baltimore. — 1 Nov. *Jan de Wit*, Guyt, Rangoon. — 2 *Elise Susanne*, Grafthuis, do.; *Mauda*, Batty, Akyab. — 4 *Huydecoper*, Blok, Batavia; *Frede*, ter Bruggen, do. — 5 *Staatsraad van der Houven*, Heijmeriks, Batavia.— 6 *Maasstroom*, Mellema, Soerabaija. — 7 *Scandinavien*, Gude, New-York.— 8 *Buitenzorg*, Ruhaak, Batavia; *Maria Diederika*, v. Marion, Pasoeroean.

Texel. 26 *Clio*, Wijnmalen, Batavia.— 3 Nov. *Sultan*, Limstrong, Rangoon; *Augusta*, Westenberg, Akyab.—4 *Willem Hendrik*, Beckering, Tjilatjap. — 7 *Almelo*, Tjebbes, Batavia; *Koning Willem III*, Zeylstra, do.; *Bilderdijk*, Löschen, Padang.

Zierikzee. 8 Nov. *St. Louis*, Privel, Santos.

Vlissingen. 5 Nov. *Spes Nostra*, Beukema, Buenos-Ayres. — 7 *Edouard & Julie*, Mennen, Moulmain.

Vertrokken.

Hellevoetsluis. 28 Oct. *Vesta*, Gerrebrands, Padang.

Texel. 26 Oct. *Union*, Schutte, New-York. — 27 *Argonaut*, Donema, Soerabaija; *Maria* Scotto, New-York. — 29 *Acadia*, Greefkes, Batavia.

Veere. 28 Oct. *Maria*, v. Wulven, Newcastle en Batavia.

Zeilklaar.

Brouwershaven. 9 Nov. *Catharina Jacoba Henriette*, Tonjes, Batavia; *Graafstroom*, de Boer, do.

Hellevoetsluis. 9 Nov. *Jannetje*, Blokziel, Batavia; *Marinus Willem*, van Duyn, do.; *Willem de Zwijger*, v. d. Dries, Samarang; *Sophia Koningin der Nederlanden*, Klein, Melbourne; *Doggersbank*, Mammes, Rangoon; *Macasser*, Rip, Akyab; *Ceres*, de Haan, New-York; *Helene*, Raschen, Newcastle; *Arnold Böninger*, Hashagen, do.

Texel. 9 Nov. *Bato*, v. d. Burg, Batavia; *Wassenaar*, Hofstee, do.; *Adm. Piet Hein*, Hazewinkel, do.; *Broedertrouw*, Rotgans, do.; *Californie*, de Wijn, do.; *Joh. Elisabeth*, Burhoven Junius, do.; *Johanna Catharina*, Besseling, Samarang.; *Mentor*, Duinker, Soerabaija; *Christiaan Jeannette*, Rademaker, do.; *Maria Cath.*, Bertrand, Singapore; *Cosmopoliet*, Westenenk, Melbourne; *Fosca Helena*, Ridder, New-York; *Henriëtte*, v. Loenen, Londen; *de Sperwer*, Schreuder, Cardiff.

Aangekomen Passagiers in Nederland.

Van *Java:* Per *President van Rijckevorsel*, kapt. Vermeij: de heer J. Tegel, machinist 3de kl. bij de Nederlandsche marine.

Per *Huydekoper*, kapt. Blok, de hh. van Rhijn en Deutz.

Per *Frede*, kapt. Terbruggen, de hr. en mevr. Fabricius met 2 kinderen; mevr. de wed. Hubert en zoon; de hr. Bergoelot; benevens 22 gepasp. militairen.

Per *Burgem. Hoffman*, kapt. de Wit, de hr. A. J. J. C. Giese, benevens 18 gepasporteerde en 6 gedetineerde militairen.

Per *Clio*, kapt. Wijnmalen, de hr. A. F. G. Pineda en familie; de de hr. C. L. Brugman.

Per *Staatsraad van der Houven*, kapt. Heijmeriks, de hh. Rijk en Arend, Offic. der Ned. marine; de hr. Severin, kapt. der O. I. inf. en familie; de hr. Lobby; vier Marine-matrozen en zeven gepasporteerde militairen.

Vertrokken Passagiers van Nederland.

Naar *Batavia:* Per *Wassenaar*, kapt. Hofstee, de hh. W. J. A. Visser, kapt. der O. I. inf. en echtg., H. Daarnhouwer, H. Hofstee en mejufvr. M. Hofstee.

Per *Acadia*, kapt. Greefkes, de hh. P. C. Hoolboom, echtg., 3 kind. en 1 Java bed.; H. A. ter Meulen, Offic. van gez. 3de kl. en echtg.; S. Roos, echtg., 2 kind. en Jav. bediende; mevr. Velder, geb. van Leeuwen; jhr. mr. H. G. B. Nahuys.

Naar *Soerabaija:* Per *Mentor*, kaqt. Duinker, de hr. C. de Wit.

HANDELSBERIGTEN.

TE AMSTERDAM EN ROTTERDAM.

VAN 25 OCTOBER TOT 8 NOVEMBER 1861

De stemming aan onze koloniaal-waren-markt blijft in het algemeen vrij gunstig en zou welligt in sommige hoofdartikelen tot meer belangrijken handel en verdere prijsverhooging aanleiding hebben gegeven, ware het niet dat nog altijd zoovele ongunstige omstandigheden — zoo als de buitengewone geldschaarschte in Frankrijk en de voortdurende onzekerheid omtrent de oplossing der verschillende staatkundige moeijelijkheden — aan het herstel van vertrouwen in den weg stonden en een ieder van het ondernemen van belangrijke operatien weerhielden.

~~Koffij is sedert het bekend worden van den zoo~~ geringen ceelen voorraad zeer willig en wordt thans 1 à $1\frac{1}{2}$ c. hooger gehouden. Van Rijst werden een paar partijen uit de 1e. hand tot zeer fermen prijs afgedaan. Katoen is in navolging der hoofdmarkten kalmer gestemd. Thee, Oost-Ind. Huiden en Indigo zeer vast op ongeveer vorige prijzen. Specerijen en Arak stil. Banca Tin *f* 1 hooger gehouden.

KOFFIJ. De markt van O. I. Koffij was zeer willig, vooral na het bekend worden der Afleveringen, waardoor de voorraad op Ceel verminderd is, tot ca. 93,000 Balen. Goed ordinair werd met $44\frac{1}{2}$ cs. betaald en op 45 cs. gehouden; ordinair 44 cs., blank 45 à $45\frac{1}{4}$ cs. groen $44\frac{1}{2}$ à 45 cs. Padang ordinair 44, goed ordinair $44\frac{1}{2}$, blank tot geel 45 à 48 cs.

De voorraad op Cedullen bij het Entrepôt te Amst. bestond op 31 Oct. uit: 16025 bn. W. I. en 6821 do. O. I.

Door de N.H.M. zijn tegen 12 Nov. te Rott. in veiling aangeslagen 10 bn. en 139 Vaten Ceijlon Koffij.

RIJST. De verkoopen sedert het vorig berigt bestonden uit: 3880 bn. Java Tafel in 't vlies ex Nijverheid tot *f* $10\frac{1}{4}$; 10200 bn. Rangoon ex Diligentia tot *f* $7\frac{1}{2}$ en 9530 do. Arracan zeilend per Reinhard, tot *f* 7.—alle te Rott. terwijl te Amst. 275 bn. grof blank Java ex Joh. Hend. Ferd tot *f* $10\frac{1}{4}$ afgedaan werden.

Door de hooge vorderingen kwamen geene meerdere afdoeningen tot stand. De stemming blijft voordurend gunstig, daar de prijzen nog steeds matig en groote aanvoeren vooreerst niet te verwachten zijn, terwijl de voorraad bestaat uit: 6240 bn. en 2600 matjes Soerabaija en 3229 bn. Java Rijst benevens 6792 bn. Aaracan te Amst. en te Rott. uit 13837 bn. Java en 83174 bn. Aracan.

(*Wordt Vervolgd*).

MARKTPRIJZEN.

Te Batavia, den 20 December 1861.

BENAMING DER GOEDEREN.	PRIJZEN VAN	PRIJZEN TOT	AANMERKINGEN.
Arak Batavia.........℔ legg.	65.—	....	zonder voorr.
Casia Vera............	....	....	niet aan de markt.
Cochenille	....	....	Idem.
Cubeben	....	....	Idem.
Foelie N°. 1 Benkoelsche....	30.—	....	weinig handel
Gom Elastiek.........℔ pic.	20.—	21.50	schaarsch.
„ Benzoin............	35.—	65 —	geen transactien.
„ Dammar.........℔ pic.	20 50	23 —	met verkoopen.
Gutta Percha............	....	....	niets op de plaats.
Huiden, Koe............	3.—	3.50	zonder vraag.
„ Buffel..........℔ st.	3.—	4.50	naar kwaliteit.
Indigo............	4,85	....	zonder voorraad.
Japan Boomwas............	40.—	....	nominaal.
Kampher. Japan per Balie....	....	....	niet voorhanden.
Klapper Olie	22.—	23.—	verkoopen voor cons.
Koffij, Java............	37.—	....	nominaal.
Padang............	37.—	....	idem.
Koper, Japansch............	72.32	....	op vendutie verk.
Kruidnagelen..........per pic.	46.—	....	met verkoopen.
Notenmuscaat No. 1 Benk....	50.—	70.—	nominaal.
Peper, zwarte............	16.—	17.50	afgedaan.
„ witte............	30.—	....	〃
Rotting, Banjermassing.......	8.—	10.—	
„ Padang............	6.—	....	met verkoopen.
Rijst, Indramaijoe met zakken.	205.—	....	afgedaan.
〃 Witte Batavia 1e kwalit.	165.—	175.—	geringe voorraad.
〃 „ „ 2e „.........	145.—	160.—	levendige vraag.
„ Carga............	125.—	130.—	schaarsch.
Sandelhout............	7.—	....	afgedaan.
Sapanhout Manila in Entrep.	6.—	....	nominaal
„ Java.........per pic.	3.—	....	
Suiker No. 16............	15.—	15.25	veilingsprijs
Tabakbladeren	....	....	niet aan de markt.
Tamarinde............	6.—	....	geen omzettingen.
Tin............	85.—	....	met ger. voorr.
Was, Timor............	190.—	....	begeerd.

Te Soerabaya, 11 December 1861.

Arak ℔ legg. *f* 40,— Nominaal.	Rotting ℔ pic. *f* 7,— @ *f* 8,—
Cassia Vera ℔ pic.	Rijst, witte ℔ koij. *f* 180 @ *f* 200.—
Huiden, Koe ℔ pic. *f* 35,— @ *f* 40.—	〃 Carga ℔ koij. *f* 158 @ *f* 175.—
〃 Buffel ℔ pic. *f* 18,— @ *f* 20.—	Sapanhout ℔ pic. *f* 3. @ *f* 4,—
Koffij, Java ℔ pic. *f* 36,—	Suiker No. 16 ℔ pic. *f* 15.— @ *f* 15,25
〃 West Ind. bereiding ℔ pic. — Ontbr.	Tabaksbladeren ℔ pic.
Kurkema ℔ pic.	Tamarinde ℔ pic.
Lange Peper ℔ pic.	Wisselkoers op Ned. pari @ 100,50%,

AAN- EN UITVOER TE BATAVIA.

VAN 14 TOT 18 DECEMBER 1861.

Aanvoer.

Van Nederland per Ned. schip *Generaal de Stuers*, gez. Vierama, agt. J. F. van Leeuwen en co.

50 bn. drillings, *C. Bahre en G. Kinder.*
50 kn. siropen, 1 kt. kunstbloemen, 1 do. hoeden enz., *Picart.*
1 kt. lijm, 2 vn. verf, ...
5 kn. manufact., *Niederer en co.*
120 vn. koolteer, *Landberg, Bezoet de Bie en co.*
200 vs. boter, 25 legg. arak, 5 coll. groentens, 100 hammen, *J. F. van Leeuwen en co.*

Uitvoer.

Naar Nederland per Amerik. schip *Wild Rover*, gez. Crowell, agt. Paine, Stricker en co.

2623 ps. buffelhuiden, 199 pic. cassia vera, 5 do. cassia, $11\frac{1}{4}$ do. cassia afval, 399 do. rotting, 1015 do. sap. hout, 5970 do. suiker, 300 legg. arak, *C. Bahre en G. Kinder.*
240 bn. jap. tabak, uit entrep., *Pandel en Siehaus.*
2000 pic. rijst, *van Basel.*
6943 pic. rijst, *Jellinghaus.*

Naar Nederland via Cheribon per Ned. schip *Zaanstroom*, gez. Schaap, agt. Schimmelpenninck en co.

991 pic. rijst, *Haager en Schuurman*
1500 pic. boomwas, 110 do. rotting, 600 do. tin, $200\frac{9}{1000}$ do. thee, 24 bn. ruwe zijde, uit entrep., *N. H. M.*

Voor Cheribon.

4 vn. koolteer, *N. H. M.*
1 kt. diversen, *Jansz.*
120 ton. steenkolen, 100 pull. lijnolie, 2 oxh. wijn azijn, *Aan boord gebleven lading van de Kaap de Goede Hoop.*

Naar Singapore via Muntok en Riouw per N. I. stoomb. *Macasser*, gez. Bierings, agt. W. Cores de Vries.

$63\frac{18}{20}$ corg. batik goederen, 40/m sigaren, $37\frac{1}{2}$ corg. doeken, 170 pic. gek. koper duiten, 1 kt. en 4 pic. koperwerk, 15 ps. slendangs, 56 corg. batik goederen, *f* 63400 zilver munt, 75 corg. hoofd doeken, *f* 18500 zilv. munt, 1 kt. diversen, *De aan boord gebleven lading van Soerabaija en Samarang voor Singapore.*
100 kn. slaolie, 2 do. glaswerk, 1 kt. sokken, 2 kn. papier, uit entrep., *Gumprich en Strauss.*
2 kn. manufact., uit entrep., 1 kt. batik goederen, *Niederer en co.*
1 orgel, 5 kn. siropen, 25 do. champagne, uit entrep., *Picart.*
8 fard. absijnth uit entrep., *Bornand.*
1 kt. batik goederen, *Koe Mahaij.*
4 kn. wijn, 5 vs. boter, 2 vn. bier, uit entrep., *W. Cores de Vries.*
14 kn. wijn, 2 do. petit pois, uit entrep., 4 kn. provisien, 3 do. diversen, 1 kt. cognac, 1 do. zeep, *L. Platon en co.*
25 keld. genever, 10 kn. wijn, 10 vn. bier, 5 ks. cognac, uit entrep., 1 kt. bitter, 1 do. likeur, 1 do. Lammen, 1 do. glaswerk, 2 vn. bier, *van Riel en ter Gouw.*
20 kn. specie, *N. H. M.*
2 kn. suiker, 1 kt. gebak, *Leroux en co.*
f 73000 zilver munt, *Div. Chinezen en Arabieren.*
f 2500 zilver munt, *Agenten.*
f 15000 zilver munt, *Martin, Dyce en co.*
435 pic. gomelastiek, *f* 30000 zilver munt, *Maclaine, Watson en co.*
f 12851,40 zilver munt, *Pitcairn, Syme en co.*
f 26440 zilver munt, *Morgan, Melbourn en co.*
5 vn. afget. bier, 4 md. suiker, 2 oxh. en 2 kn. wijn, 6 vs. boter, 1 kt. banket, 1 klok, *John Pryce en co.*
eenige marine goederen, 35 stav. en 4 boss. ijzer, 1 rol. en 16 blokk. lood, 285 coll. div. gouv. goederen, *Gouvernement.*

Naar Frankrijk per Frans. schip *Le Cezard*, gez. Ketjen, agt. J. Cezard en co.

$3752\frac{91}{100}$ pic. suiker, $651\frac{18}{100}$ do. rijst, *Arnold Bik en co.*
$3744\frac{4}{100}$ pic. suiker, 182 do. cubeben, *Dorrepaal en co.*
3251 pic. suiker, 448 do. rijst, 350 do. rotting, 170 do. zwt. peper, 2 vn. meel, uit entrep., *J. Cezard en co.*
12 coll. dranken, *Aan boord gebleven lading.*

Naar Nederland per Ned. schoen. *St. Helena*, gez. Sterkenburg, agt. J. Cezard en co.

40 pic. rotting, 1100 do. koffij, 244 do. rijst, 2260 do. suiker, *J. Cezard en co.*

Naar Nederland per Deens. schip *Jörgan Bruhn*, gez. Muller, agt. Busing, Schröder en co.

$4005\frac{18}{100}$ pic. suiker, *Saportas en co.*
2955 pic. rijst, 305 do. peper, *Busing, Schröder en co.*
200 pic. gom dammer, *E. Moormann en co.*
241 pic. gomelastiek, 943 do. suiker, *Paine, Stricker en co.*
250 pic. kadranghout, 1517 do. rijst, *J. F. Heckler.*
200 pic. sap. hout, uit entrep., *Metzendorff, Wilmans, Ruys en co.*
3925 pic. suiker, 150/1 legg. arak, *Dümmler en co.*
2 kn. regalen, *Agenten.*

Naar Nederland via Samarang per Pruiss. schip *Albert Borsig*, gez. Muller, agt. Metzendorff, Wilmans, Ruys en co.

100 pic. rotting, *Agenten.*

Naar Nederland via Pasoeroean per Ned. bark *Kinderdijk*, gez. Zwanenburg, agt. G. Buijn en co.

140 pic. rotting, *G. Buijn en co.*
400 pic. tin, *N. H. M.*

Voor Pasoeroean.

69 pic. plaat ijzer, 70 kn. paijongs, 1 kt. sambalbalken, 6 koffers, 1 vt. menie, 8 koffers, 1 ps. drill, *Morgan, Melbourn en co.*

Naar Nederland via Soerabaija per Ned. schip *Twee Gezusters*, gez. Bergman, agt. Metzendorff, Wilmans, Ruys en co.

De aan boord gebleven lading van Nederland voor Soerabaija.

100 pic. sap. hout, uit entrep., 2724 do. rijst, 60 do. rotting, *Metzendorff, Wilmans, Ruys en co.*

AANGEBRAGTE REGALEN

VAN 19 TOT 20 DECEMBER 1861.

van Nederland per *Media*,

1 kistje gem. RG
MHR
3
1 kelder W. de Val te Maastricht.
1 pak W. de Val Ambtenaar ter beschikking van den Resident te Sambas, Siminis Westkust van Borneo.

van Nederland per *Bezoekie*

1 kistje A. Rosman Offic. van Gez. te Kedirie adres Schimmelpenninck en Compie. te Soerabaija gem. AR.
2 kistjes Mr. G. J. Keiser te Batavia.
2 pak A. J. van Delden adres Reynst en Vinju te Batavia.
1 pak L. A. Lausillard Fallot. Luit. Ingenieur te Tjilatjap.
1 pak E. F. Embrechts advocaat te Batavia.
1 pak Baron W. A. Baud adres Tiedeman en van Kerchem te Batavia.
1 pak C. A. van Barneveld geb: Tonneboeijer Residentie Japara Pakkies bij Pattie adres Pringiers te Samarang.
1 pak. gem. VLC no 400 adres J. F. van Leeuwen Soerabaija.
1 pak gem. no. 357/30 adres J. F. van Leeuwen Soerabaija.

246ste STAATS-LOTERIJ.

PRIJZEN VAN *f* 100 EN DAARBOVEN.

Tweede Klasse.

1ste Lijst: No. 96, *f* 20,000; No. 4752, *f* 1500; Nos. 2892 en 14520, ieder *f* 1000; Nos. 8495 en 13055, ieder *f* 400; Nos. 1583 2299 3879 12173 en 13939, ieder *f* 100.

2de Lijst: No. 16535, *f* 5000; No. 14524, *f* 1000; No. 16872, *f* 400; No. 17864, *f* 200; Nos. 2825 en 5864. ieder *f* 100.

3de Lijst: No. 12109, *f* 2000; No. 240, *f* 1500; Nos. 14125 en 15887, ieder *f* 1000; Nos. 3261 en 19087, ieder *f* 400; Nos. 4883 4938 5764 en 6278, ieder *f* 200; Nos. 690 1456 5779 16403 en 17398, ieder 100.

4de Lijst: Nos. 598 3877 en 4817, ieder *f* 100.

Van elk in deze Courant voorkomend artikel, dat geen bloote mededeeling of aankondiging bevat, stelt zich verantwoordelijk voor de uitgever
H. M. VAN DORP.

SNELPERSDRUK VAN H. M. VAN DORP, TE BATAVIA.